

Strategie podpory sportu a pohybových aktivit

Fakulta
tělesné výchovy
a sportu

16. KVĚTNA 2024

Informace obsažené v tomto dokumentu byly získány pouze z veřejně přístupných materiálů. U většiny použitých informací jsou uvedeny zdroje a odkazy. Jedná se o pokladový pracovní dokument, který není určený k citování ani k dalšímu šíření. Autorsky se na něm podíleli Karolína Hrušková, Andrea Duchoňová a Aleš Vlk.

V úvodní části jsou základní definice a pojmy v oblasti zdraví, zdravého životního stylu a významu pohybových a sportovních aktivit. Stručně jsou shrnuty základní dokumenty v oblasti zdraví a sportu a uvedeny některé charakteristiky životního stylu obyvatel Česka.

Následující část obsahuje popis toho, jak jsou sportovní a pohybové aktivity začleněny ve strategických dokumentech na úrovni krajů České republiky a dále vybrané části ze strategických dokumentů krajských měst. Dále následuje přehled vybraných projektů podporujících zdravý životní styl a aktivní pohyb a vybrané akce zaměřené na pohyb a sportovní aktivity.

V části věnované zahraničním zkušenostem uvádíme shrnutí strategických národních plánů Dánska, Francie, Nizozemska, Rakouska. V závěru jsou shrnuty dva konkrétní plány z Velké Británie – Horsham District Council a Bristol.

ZDRAVÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Téma zdravého životního stylu se stalo v soudobé společnosti jedním z nejdůležitějších. Jeden z bývalých generálních ředitelů Světové zdravotnické organizace Halfdan Mahler o hodnotě zdraví řekl: „Zdraví není všechno, ale všechno ostatní bez zdraví není ničím.“¹

Nejpoužívanější definici zdraví formulovala Světová zdravotnická organizace (WHO)² v roce 1948 a tato definice je používána dodnes. „Zdraví je stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, nikoliv pouze nepřítomnost nemoci nebo slabosti.“ Neodpovídá však již novým výzvám v systémech zdravotní péče, i když ve své době byla formulace průlomová svým rozsahem a ambicemi. Vzorce onemocnění se změnily a počet lidí žijících po desetiletí s chronickými nemocemi celosvětově roste³. Stárnutí s dlouhotrvajícími nemocemi se stalo normou a chronické nemoci představují většinu výdajů systému zdravotní péče.

V roce 1986 WHO provedla další upřesnění definice, a to, že zdraví je „Zdroj pro každodenní život, nikoliv cíl života. Zdraví je pozitivní koncept zdůrazňující sociální a osobní zdroje, stejně jako fyzické schopnosti.“ To znamená, že zdraví je spíše zdrojem podporujícím fungování jedince v širší společnosti než cílem samým o sobě. Zdravý životní styl poskytuje prostředky k vedení plnohodnotného života se smyslem a účelem.

Když mluvíme o zdraví, je pro mnoho lidí běžné myslet na fyzické zdraví, tedy na to, zda člověk trpí nebo netrpí nějakou nemocí. Pojem zdraví je však mnohem širší a zahrnuje i další oblasti našeho života. Někteří odborníci se domnívají, že o zdraví lze hovořit pouze tehdy, když je tělo v optimálním anatomickém a fyziologickém stavu. Zatímco jiní uvádějí, že se jedná o faktor nebo rozsah, který určuje, zda tělo funguje v normálních nebo alespoň přijatelných podmínkách, a to tak, že z tohoto pohledu je zdraví chápáno jako hranice určení. Existuje šest různých typů zdraví: fyzické zdraví, duševní zdraví, emocionální zdraví, sociální zdraví, environmentální zdraví a duševní zdraví.

Zdraví je ovlivňováno celou řadou vnějších a vnitřních faktorů, které na něj působí samostatně nebo společně, vzájemně se posilují či ruší. Tyto faktory se nazývají determinanty zdraví. Jedná se o soubor osobních, sociálních, ekonomických a environmentálních faktorů, které společně vytvářejí zdravotní stav, pocit pohody a spokojenosti každého jednotlivce a určují délku a kvalitu jeho života⁴.

Významnými vnitřními determinanty jsou dědičné faktory. Genetickou výbavu získává každý jedinec již na začátku svého vývoje od obou rodičů. Do genetického základu se promítají vlivy přírodního a společenského prostředí a také určitý způsob života. Příkladem genetického základu je náchylnost k některým onemocněním, vývojové vady, odolnost vůči rizikům, rozdíly ve zdraví mužů a žen a úroveň intelektuálních schopností.

Podle analýzy Světové zdravotnické organizace patří mezi faktory ovlivňujícími lidské zdraví z 10 % úroveň zdravotnických služeb, z 15 % dědičné faktory a z 20 % stav životního prostředí. Nejdůležitější je však životní styl člověka, který může ovlivnit jeho zdraví až z 55 %.

¹ <https://gejournal.net/index.php/IJSSIR/article/view/1345/1247>

² <https://www.who.int/about/governance/constitution>

³ https://openresearch-repository.anu.edu.au/bitstream/1885/17067/1/01_Huber_How_should_we_define_he_2011.pdf

⁴ https://www.naspa.org/files/dmfile/Health-Promotion-Definitions_2021.pdf

Zdravý životní styl zahrnuje mnoho oblastí, mezi nejvýznamnější se řadí stravování (racionální a vyvážená strava), pohyb (fyzická aktivita), absence zlovyků, hygienické požadavky a kultura emocí včetně snížení stresové zátěže. Zdravý životní styl je předpokladem pro rozvoj různých stránek lidské činnosti, dosažení aktivního stárnutí a plného uplatnění sociálních funkcí pro aktivní účast v pracovních, společenských, rodinných, domácích a volnočasových formách života.

Aktuálnost zdravého životního stylu je způsobena nárůstem a změnou charakteru zátěže lidského organismu v důsledku složitosti veřejného života, nárůstu průmyslových, ekologických, psychologických, politických a vojenských rizik vyvolávajících negativní změny zdravotního stavu⁵. Dodržování zdravého životního stylu je spojeno s nižším rizikem úmrtí⁶.

Zdravotní stav obyvatelstva, zejména dětí a mládeže, je důležitým ukazatelem blahobytu společnosti a státu. Proto podpora zdraví, výrazné snížení sociálně významných onemocnění, vytváření podmínek a podnětů pro formování zdravého životního stylu patří k prioritám populační politiky každého moderního státu. Zdravý životní styl je jediným způsobem života, který může zajistit obnovení, zachování a zlepšení veřejného zdraví⁷.

Autoři píšící na toto téma zahrnují do zdravého životního stylu různé složky, ale většina z nich považuje za základní následující:

- výchovu ke zdravým návykům a dovednostem v raném dětství;
- prostředí: bezpečné a příznivé pro život, znalosti o vlivu okolních předmětů na zdraví;
- zřeknutí se zlovyků: kouření, užívání drog, alkoholu.
- výživu: střídavá, odpovídající fyziologickému stavu, charakteristikám konkrétního člověka;
- povědomí o kvalitě konzumovaných produktů;
- pohyb: fyzicky aktivní život, včetně;
- tělesnou hygienu: dodržování pravidel osobní hygieny a veřejné hygieny, znalost první pomoci;
- otužování⁸.

Pravidelné fyzické cvičení je hlavním určujícím faktorem zdraví a má trvalé pozitivní účinky. Cvičení a fyzická aktivita pomáhají předcházet chronickým onemocněním a zvyšují fyzickou a psychickou pohodu⁹. Je známo, že fyzická aktivita může přispět ke zvýšení zdraví tím, že předchází duševním i fyzickým poruchám, podporuje rozvoj motoriky a podporuje léčebné a rehabilitační úsilí.

Samozřejmě platí, že nejlepším lékem je prevence¹⁰. Nejlepším způsobem, jak si udržet zdraví, je chránit si ho zdravým životním stylem a nečekat, až přijde nemoc nebo slabost, které pak vyžadují

⁵ <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1114286.pdf>

⁶ [The combined effects of healthy lifestyle behaviors on all cause mortality: A systematic review and meta-analysis \(ncdseminar.org\)](https://ncdseminar.org/)

⁷ <https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-019-7393-x>

⁸ Mamurov, B., Mamanazarov, A., Abdullaev, K., Davronov, I., Davronov, N., & Kobiljonov, K. (2020, March). Acmeological Approach to the Formation of Healthy Lifestyle Among University Students. In *III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020)* (pp. 347-353). Atlantis Press

⁹ https://gesundheitsziele-oesterreich.at/website2017/wp-content/uploads/2018/08/gz_kurzfassung_en_20170626.pdf

¹⁰ <https://nocnsf.nl/en/about-nocnsf/dutch-sport-s-strategic-plan-2032>

řešit zdravotní problémy. Lidé pro tento trvalý stav zvýšené pohody používají název wellness. Wellness je každodenní praktikování zdravých návyků s cílem dosáhnout lepších výsledků v oblasti fyzického a duševního zdraví, abyste nepřežívali, ale prospívali.

WHO definuje wellness takto: "*Wellness je optimální zdravotní stav jednotlivců a skupin. V centru pozornosti stojí dva problémy: realizace plného potenciálu jedince po fyzické, psychické, sociální, duchovní a ekonomické stránce a naplnění rolí a očekávání v rodině, komunitě, místě uctívání a dalších prostředích.*"

Mnoho vyspělých zemí má oficiální dokumenty a strategie týkající se zdraví a pohybu na národní i oblastní úrovni. Tyto dokumenty a strategie jsou obvykle vypracovány vládními institucemi nebo specializovanými organizacemi v oblasti veřejného zdraví.

Typy dokumentů:

- Národní zdravotní strategie: Strategie určují dlouhodobé cíle a priority v oblasti veřejného zdraví. Tyto strategie mohou zahrnovat opatření k prevenci nemocí, zlepšení přístupu k zdravotní péči, podporu zdravého životního stylu a další aspekty.
- Plány pro prevenci nemocí: Jedná se o plány specificky zaměřené na prevenci konkrétních nemocí nebo skupin nemocí. To může zahrnovat programy očkování, kampaně proti kouření, snahy o omezení obezity a dalších preventivních opatření.
- Zákony a nařízení: Jsou vytvářeny různé právní předpisy a nařízení k regulaci zdravotního systému, zajištění kvality péče, omezení nezdravých chování a podobně.
- Programy pro fyzickou aktivitu: Specifické programy nebo strategie zaměřené na podporu fyzické aktivity a sportu, které jsou klíčové pro celkové zlepšení zdraví.
- Vzdělávací materiály a kampaně: Národní instituce často vytvářejí vzdělávací materiály a provádějí osvětové kampaně, aby informovaly veřejnost o zásadách zdravého životního stylu, prevenci nemocí a dalších relevantních tématech.
- Globální spolupráce: Mnoho zemí se účastní globálních iniciativ a spolupracuje s mezinárodními organizacemi (např. WHO), na společných strategiích pro zlepšení celosvětového zdraví.

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL A POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ AKTIVITY

Dnes je ze všech studií naprosto zřetelné, že fyzické, pohybové a sportovní aktivity hrají zásadní roli pro udržení dobrého zdraví člověka a jeho duševní pohody. Rozsáhlé výzkumy a data ukazují, že pravidelná fyzická aktivita může mít následující přínosy pro fyzické i duševní zdraví.

PŘÍNOSY PRO FYZICKÉ ZDRAVÍ

- **Kardiovaskulární zdraví** | Pravidelná fyzická aktivita pomáhá zlepšovat zdraví srdce tím, že snižuje rizikové faktory, jako je vysoký krevní tlak, vysoký cholesterol a obezita. Posiluje srdeční sval, snižuje klidovou srdeční frekvenci a zvyšuje srdeční výkonnost.
- **Snížení obezity** | Fyzické aktivity a sport pomáhají při regulaci hmotnosti spalováním kalorií, čímž zabráňují obezitě, což je rizikový faktor mnoha nemocí, jako je cukrovka, srdeční choroby a některé typy rakoviny.
- **Zdraví kostí** | Činnosti jako je běh, skákání nebo odporový trénink, mohou zlepšit zdraví kostí a snížit riziko osteoporózy a zlomenin v pozdějším věku.
- **Vylepšený spánek** | Pravidelná fyzická aktivita může pomoci zlepšit kvalitu a délku spánku, což je životně důležité pro regeneraci těla.
- **Chronické nemoci** | Fyzická aktivita může pomoci zvládnout různá chronická onemocnění, jako je cukrovka, artritida a některé typy rakoviny. Například cvičení může pomoci regulovat hladinu cukru v krvi u lidí s cukrovkou.

PŘÍNOSY PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

- **Zlepšení nálady** | Fyzické aktivity spouštějí uvolňování endorfinů, přirozených látek zvyšujících náladu, které mohou pomoci snížit pocity deprese, úzkosti a stresu.
- **Vylepšená kognitivní funkce** | Pravidelné fyzické aktivity mohou pomoci zlepšit kognitivní funkce, paměť a pozornost. Mohou také chránit před kognitivním poklesem, které přichází v průběhu stárnutí.
- **Zlepšené sebevědomí** | Pravidelné zapojování se do sportu a fyzických aktivit může zvýšit sebevědomí jednotlivce.

Fyzické a sportovní aktivity mají zásadní dopad na náklady na zdravotní péči, je však poměrně náročné je přesně odhadnout kvůli řadě faktorů, včetně rozdílů v systémech zdravotní péče, zdravotního chování a výskytu různých onemocnění v různých zemích.

Fyzická aktivita pomáhá předcházet řadě chronických onemocnění, včetně srdečních chorob, mrtvice, cukrovky 2. typu a některých druhů rakoviny. Léčba těchto stavů je nákladná a zvyšuje zásadním způsobem náklady na zdravotní péči. WHO například odhaduje, že fyzická nečinnost celosvětově způsobuje 6 % zátěže onemocněním koronárních srdečních chorob, 7 % diabetu 2. typu, 10 % rakoviny prsu a 10 % tlustého střeva. Snížení výskytu těchto onemocnění prostřednictvím fyzické aktivity by mohlo vést k podstatným úsporám ve zdravotnictví.

Studie zveřejněná v „*The Lancet Global Health*“ v roce 2016 odhaduje, že fyzická nečinnost stála systémy zdravotní péče v roce 2013 celosvětově 53,8 miliardy dolarů. Náklady na ztrátu produktivity byly ještě vyšší, odhadem 13,7 miliardy dolarů. Tyto odhady poskytují hrubou představu o potenciálních úsporách vyplývajících ze zvýšení úrovně fyzické aktivity. Za zmínku také stojí, že zvýšení úrovně fyzické aktivity vyžaduje investice do iniciativ v oblasti veřejného zdraví, infrastruktury (jako jsou parky a cyklostezky) a dalších oblastí, které by vyrovnaly část úspor.

DOPORUČENÍ WHO

Světová zdravotnická organizace (WHO) doporučuje, aby dospělí ve věku 18–64 let během týdne vykonávali alespoň 150 minut aerobní fyzické aktivity střední intenzity nebo alespoň 75 minut aerobní fyzické aktivity s vysokou intenzitou nebo ekvivalentní kombinaci střední a intenzivní fyzické aktivity. Pro další zdravotní přínosy by dospělí měli zvýšit svou středně intenzivní aerobní fyzickou aktivitu na 300 minut týdně nebo se věnovat 150 minutám intenzivní aerobní fyzické aktivity týdně nebo ekvivalentně.

DOPORUČENÍ NZIP

Národní zdravotní informační portál (NZIP) uvádí následující doporučení pro dospělé ve věku 18 až 65 let¹¹:

- dva nebo více dní v týdnu provádět cvičení na posílení svalů, při kterém jsou zapojeny všechny hlavní svalové skupiny,
- věnovat alespoň 150 až 300 minut (tj. 2,5 až 5 hodin) týdně fyzické aktivitě zaměřené na zlepšení vytrvalosti, a to se střední intenzitou,
- nebo
- věnovat 75 až 150 minut (tj. 1¼ až 2½ hodiny) týdně vytrvalostní fyzické aktivitě vyšší intenzity,
- nebo
- dosáhnout odpovídající kombinace vytrvalostní fyzické aktivity střední a vyšší intenzity.

Zvýšením objemu cvičení nad 300 minut týdně mohou dospělí dosáhnout dalších zdravotních přínosů, přičemž lze opět kombinovat pohyb střední a vyšší intenzity.

Všem dětem a dospívajícím by měla být umožněna každodenní fyzická aktivita, a to alespoň 60 minut (1 hodinu) denně. Pro rozvoj vytrvalosti by většina z těchto 60 minut každodenního pohybu měla být buď střední nebo vyšší intenzity. Cvičení zaměřené na vytrvalost s vyšší intenzitou se doporučuje 3 dny v týdnu.

V rámci každodenního 60minutového cvičení se doporučují aktivity na posílení svalů a kostí, a to nejméně 3 dny v týdnu.

Pozornost by měla být věnována radosti z pohybu, věkově přiměřeným formám pohybu a co nejširšímu pohybovému spektru. Je také třeba vyhýbat se dlouhému sezení nebo je opakovaně přerušovat pohybem¹².

¹¹ <https://www.nzip.cz/clanek/1574-doporuceni-pro-pohybovou-aktivitu-dospelych>

¹² <https://www.nzip.cz/clanek/1573-doporuceni-pro-pohybovou-aktivitu-deti-a-dospivajicich>

ČESKO A PODPORA ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

V České republice je ochrana zdraví, podpora zdravého životního stylu a pohybu organizována na národní i oblastní úrovni. Na národní úrovni hrají klíčovou roli Ministerstvo zdravotnictví, Státní zdravotní ústav a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Tyto instituce formulují strategie, implementují preventivní programy a koordinují akce pro celou populaci.

PODPORA SPORTU

- Koncepce podpory sportu 2016-2025 | SPORT 2025 podle vládního nařízení č. 2025. 591/2016. Koncepce SPORT 2025 definuje celkem čtyři dvouleté Akční plány, jejichž prostřednictvím se mají strategické cíle koncepce rozpracovávat a postupně naplňovat¹³.
- Akční plán podpory sportu na rok 2024¹⁴.
- V březnu 2024 představilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dokument s názvem Plán podpory pohybu dětí, žáků, studentů ve školách a školských zařízeních a státní politiky školního vysokoškolského sportu pro období 2024-2028¹⁵.

Dále jsou platné následující metodické dokumenty

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů (2005), která řeší bezpečnost sportu a pohybových aktivit, zejména ve školských zařízeních¹⁶.
- Metodická informace – dětská hřiště a tělocvičny (2007), která se zabývá problematikou tělocvičen a hřišť pro děti a mládež¹⁷.
- Doporučená osnova plánu rozvoje sportu v obci dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu¹⁸.

Koncepce podpory sportu 2016-2025 vycházela z následujících zjištění (str. 7):

- Pokles spontánních pohybových aktivit dětí na velmi nízkou úroveň (HBSC), čímž klesá i celková pohybová aktivita dětí
- Longitudinální snižování zdatnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- Růst obezity, kritické pořadí v rámci zemí EU (WHO, MZd)
- Snižování úrovně pohybové gramotnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- Nízká členská základna v organizovaném sportu ve srovnání s průměrem EU (ČUS)
- Nízké dotace státu, krajů i obcí ve srovnání se zeměmi EU (KPMG)
- Vysoká ekonomická spoluúčast rodin na zajištění sportu (KPMG)
- Nedostatek sportovních zařízení, jejich vysoké stáří a špatný stav (KPMG, Flemr)
- Potřeba asi 60 mld. Kč investic na obnovu sportovních zařízení v ČR (KPMG)
- Vysoká nejistota sportovních organizací v dotační politice, praktická nemožnost plánování
- Nedostatek kvalitních tréninkových podmínek, tréninkových akademií (expertní tvrzení)
- Pokles odbornosti, neexistence výzkumu ve sportu (expertní tvrzení)
- Trvalý odliv odborníků ze sportu (Analýzy uplatnění absolventů tělovýchovných VŠ)
- Problémy spojení sportovní kariéry a vzdělání, program Duální kariéra (smlouva EU)
- 70 % pozitivních zpráv v zahraničí o ČR je spojeno se sportem a sportovci
- Problémy dobrovolnictví a zájmové trenérské činnosti (expertní tvrzení)
- Až 85 % pohybových aktivit dětí je realizováno v EU na školách (HEPA 2015).

¹³ https://nsa.gov.cz/wp-content/uploads/2021/02/Koncepce_podpory_sportu_verze-pro-tisk.docx

¹⁴ https://nsa.gov.cz/wp-content/uploads/2023/10/Akcní_plan_podpory_sportu_20241.pdf

¹⁵ <https://www.msmt.cz/file/62337>

¹⁶ <https://www.msmt.cz/file/14359/download/>

¹⁷ https://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2008/Metodicka_informace.doc

¹⁸ <https://www.msmt.cz/file/46654/>

Horizontální priority jsou formulovány následujícím způsobem:

- Zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže
- Zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže
- Zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti
- Snižovat ekonomickou spoluúčast rodin ve sportu
- Transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu
- Aktivní boj proti negativním jevům ve sportu
- Rovné příležitosti
- Meziresortní a mezisektorový přístup
- Spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv
- Zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv
- Podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti

Cíle strategie

- Podporovat rozvoj sportovních klubů, sportovních a tělovýchovných jednot.
- Podporovat masové propagační a motivační sportovní akce (rodinné akce).
- Nadále podporovat programy pro talentovanou mládež ve spolupráci se sportovními svazy.
- Zintenzivnit propojení vzdělávacího systému s přípravou talentů a reprezentace
- Zvyšovat povědomí o sportu u dětí
- Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace
- Modernizovat systém přípravy sportovních odborníků a posílit mentoring dětí
- Rozvíjet školní a univerzitní sport
- Obnovit a vybudovat sportovní infrastrukturu
- Rozvíjet sport pro zdravotně postiženou mládež

Aktuální otázky rozvoje sportovní politiky jsou projednávány v poradním orgánu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Národní radě pro sport. Podpora sportu a pohybových aktivit mezi mladými lidmi je meziodvětvovou záležitostí na horizontální i vertikální úrovni, do níž jsou zapojeny i regionální orgány. V návaznosti na realizaci sportovní strategie je zavedeno několik opatření. Na mladé lidi se zaměřují především prostřednictvím školského systému. Stát podporuje i jejich mimoškolní aktivity. Na mladé lidi a jejich podpůrné struktury se zaměřuje dotační program Výzva UNIS, který podporuje studenty s mimořádnou sportovní výkonností, aby mohli skloubit studium se sportovní přípravou.

PODPORA ZDRAVÍ

Od roku 2014 do roku 2020 byla platná Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020¹⁹. Jednalo se o rámcový souhrn opatření pro rozvoj veřejného zdraví v ČR a rovněž i nástroj pro implementaci programu WHO.

Současným stěžejním dokumentem, který ovlivňuje na národní úrovni směřování rozvoje péče o zdraví občanů České republiky do roku 2030, je Strategický rámec Zdraví 2030²⁰. Jedná se o klíčový koncepční dokument s meziresortním přesahem. Zdraví 2030 formuluje tři hlavní strategické cíle: Ochrana a zlepšení zdraví obyvatel, Optimalizace zdravotnického systému a Podpora vědy a výzkumu. Tyto strategické cíle jsou následně rozvedeny do sedmi specifických cílů, které reflektují investiční a neinvestiční priority Ministerstva zdravotnictví pro programové období politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU 2021+.

Vedle dokumentu ZDRAVÍ 2030 existuje i Národní akční plán duševního zdraví 2020-2030²¹ a Národní akční plán prevence sebevražd 2020-2030²².

¹⁹ <https://www.mzcr.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/>

²⁰ <https://zdravi2030.mzcr.cz/zdravi-2030-strategicky-ramec.pdf>

²¹ <http://www.reformapsychiatrie.cz/sites/default/files/2020-12/N%C3%A1rodn%C3%AD-ak%C4%8Dn%C3%AD-pl%C3%A1n-pro-du%C5%A1evn%C3%AD-zdrav%C3%AD-2020-2030.pdf>

²² <https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2020/08/N%C3%A1rodn%C3%AD-ak%C4%8Dn%C3%AD-pl%C3%A1n-prevence-sebevra%C5%BEd-2020-2030.pdf>

ČESKO A ŽIVOTNÍ STYL OBYVATEL

Životní styl obyvatel České republiky je rozmanitý a může se lišit v závislosti na různých faktorech, jako je věk, socioekonomický status, místo bydliště a osobní preference. Nicméně, existují některé charakteristiky, které jsou typické pro část populace. Pandemie koronaviru ukázala, jak důležitá je zdravá a odolná populace, a zájem veřejnosti o tělesné i duševní zdraví roste, a to jak mezi širokou veřejností, tak mezi politiky. Již řadu let jsme také svědky výrazného nárůstu počtu lidí s nadváhou, nedostatku pohybových aktivit u mladších generací a převahy nezdravého životního stylu, nepřenositelných nemocí a převážně sedavého způsobu života²³. To vše patří mezi faktory, které zvyšují náklady na zdravotní péči a zatěžkávají zdravotní systém. Je nutné si uvědomit, že dle výzkumů aktivní úsilí o zdravý životní styl s rostoucím věkem významně klesá²⁴.

Co se týče pohybu, stále je velká část populace sedavá a nedostatečně se věnuje sportovní aktivitě. ReSearch Spořka (2020) uvádí, že 35 % Čechů pravidelně sportuje alespoň 1x týdně. Nejvíce sportovců je ve Finsku a Dánsku, kde se sportovní aktivitě věnuje 74 %, v Rakousku 72 % populace. Pouze 10 % Čechů starších 65 let se věnuje fyzické aktivitě alespoň 1x týdně. V Dánsku je to 77 %, v Rakousku 66 % a Finsku 64 %. Dále 6 z 10 Čechů trpí nadváhou. Až 70 % mužů (3. nejhorší v Evropě) a až 50 % žen (11. nejhorší v Evropě) trpí nadváhou. Každý pátý je obézní (Eurostat, 2021).

Stravovací návyky populace v České republice se v průběhu času mění, ale v posledních letech lze pozorovat následující trendy. Maso a tučné potraviny jsou velmi oblíbené v české kuchyni a jsou běžnou součástí stravy. Spotřeba masa na osobu v ČR patří k nejvyšším v Evropě. Češi jsou známí svou láskou k pivu, ale také konzumují velké množství vína a tvrdého alkoholu. Roční spotřeba alkoholu na 1 obyvatele je 163 litrů, z toho 135 litrů piva, zbytek tvoří víno a lihoviny (ČSÚ, 2021). Podle průzkumů a výzkumů stravovacích návyků české populace jen málo lidí konzumuje doporučenou denní dávku ovoce a zeleniny. Podobně jako v jiných zemích, rychlé občerstvení a procesované potraviny jsou stále více populární i v Česku.

Podle údajů SZÚ z roku 2022 kouří v České republice 25 % populace, což je stále dvojnásobné množství než v rozvinutých zemích. Kouření je spojeno s rizikem vzniku řady zdravotních problémů včetně rakoviny, srdečních chorob, respiračních onemocnění a dalších. Kvůli tomu se v České republice v posledních letech usilovně pracuje na snižování prevalence kouření a podpoře zdravého životního stylu. Kouření tabáku je jedním z nejškodlivějších návyků, který může vážně ohrozit zdraví člověka. Nikotin zvyšuje krevní tlak a poskytuje dočasný stimulační účinek na centrální a periferní nervový systém²⁵.

Další oblastí, kde je prostor pro zlepšení, je prevence chorob. V ČR jsou vysoké prevalence kardiovaskulárních chorob (43 % úmrtí), obezity, diabetu a dalších nemocí spojených s nezdravým životním stylem. Je tedy důležité zlepšit informovanost populace o prevenci těchto nemocí a motivovat lidi k zdravějšímu životnímu stylu.

²³ <https://nocnsf.nl/en/about-nocnsf/dutch-sport-s-strategic-plan-2032>

²⁴ https://karolinum.cz/data/clanek/4569/AUC-Sociologie-214_01_Buriankova.pdf

²⁵ Mominova, R. N., & Ibragimova, D. (2021). A healthy lifestyle and its importance. *The American Journal of Applied sciences*, 3(3), 1-6.

V průběhu posledních pěti let se v České republice zvýšila úroveň zdravotní gramotnosti (znalost, která ukazuje, jakým způsobem dokážou lidé informace získat, pochopit a využít ke zlepšení svého zdraví) o více než 20 %. Ukazují to výsledky mezinárodní srovnávacího výzkumu zdravotní gramotnosti, do kterého se zapojilo 17 evropských zemí a Izrael. Zásadní je tak rozdíl oproti šetření z roku 2015, kdy Česká republika výrazně zaostávala za průměrem vybraných zemí EU. Zejména u specifických druhů zdravotních gramotností je však stále prostor pro zlepšení. Téměř polovina respondentů má problém orientovat se v systému zdravotní péče a čtvrtina dotázaných se obtížně vyzná v informacích o očkování (VZP, 2021).

Spánkové návyky obyvatel České republiky jsou různorodé a mohou se lišit v závislosti na věku, profesi a individuálních preferencích. Podle průzkumů se průměrná délka spánku dospělých v ČR pohybuje mezi 6 až 7 hodinami denně. To může být nižší než doporučených 7 až 9 hodin denně pro dospělé. Někteří lidé trpí nespavostí, která může mít různé příčiny, jako jsou stres, úzkost nebo poruchy spánku. Podle některých odhadů trpí nespavostí až 30 % dospělé populace v ČR. Noční práce je často součástí pracovního života lidí pracujících v některých odvětvích, jako jsou zdravotnictví, hasiči, policie atd. Noční práce může mít negativní dopad na spánkové návyky a zdraví těchto lidí. Jiná studie naznačila, že vyšší stres a práce v nočních hodinách přispívají ke špatným stravovacím návykům. Přiměřené množství světla je důležité pro regulaci spánkového cyklu a biorytmu. V některých případech může být nedostatek denního světla spojen s poruchami spánku.

V dnešní době se stále více lidí zajímá o zdraví a zdravý životní styl. Povědomí o důležitosti zdravého životního stylu a prevence onemocnění se zvyšuje, zhruba 60 % populace chodí každé 2 roky na pravidelné preventivní prohlídky (dtest, 2021). Lidé si stále více uvědomují, jaký vliv mají životní styl, strava a pohyb na jejich zdraví a kvalitu života.

Zájem o zdravý životní styl se odráží také v prodejních trendech. Podle dat Asociace pro komunikaci a reklamu roste prodej zdravých potravin a nápojů, bio a organických výrobků, vitamínů a doplňků stravy (Mediaguru, 2020). Větší důraz je kladen na zdravý životní styl také v médiích a reklamě, a to jak ve vztahu k fyzickému zdraví, tak i k psychické pohodě. Dalším příkladem může být rostoucí popularity různých druhů alternativní medicíny, jako například funkční medicína, akupunktura, reflexologie, jóga, meditace a další. Rostoucí trendy jsou i v oblasti wellness, jako jsou například spa pobyty, saunování, masáže, cvičení v posilovnách a otužování.

Různé kampaně a osvětové programy také podporují zdravé chování, například v rámci dopravy, kdy se podporuje cyklistika, chůze nebo jízda hromadnou dopravou. Zájem je o ekologii a udržitelnost. Lidé se stále více zajímají o to, jakým způsobem jejich spotřeba ovlivňuje přírodu, a snaží se najít způsoby, jak žít více ekologicky a udržitelně. K tomu patří například snaha minimalizovat používání jednorázových plastů, nakupovat potraviny z místní produkce, nebo používat veřejnou dopravu a kola namísto osobních automobilů. Tento trend je spojen s vědomím, že zdravý životní styl není jen o vlastním zdraví, ale také o zdraví celé planety. Vzhledem k rostoucímu zájmu o zdravý životní styl se také zvyšuje poptávka po informacích a vzdělávání v této oblasti.

ČESKÁ REPUBLIKA | KRAJSKÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Tato část obsahuje shrnutí toho, zda a jak jsou ve strategiích jednotlivých krajů obsaženy a podpořeny aktivity spojené s aktivním trávením volného času, pohybovými aktivitami a sportem.

Kraj Vysočina | Strategie rozvoje kraje 2021-2027

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4116666

CÍL: Zajištění podmínek umožňujících účelné trávení volného času především dětí a mladých lidí.

- Údržba a rozvoj sportovišť a související infrastruktury
- Organizace pravidelných celoročních aktivit v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání a sportu
- Zkvalitnění činnosti krajských center talentované mládeže (KCTM)
- Zkvalitňování materiálního a technického zázemí sloužící pro realizaci zájmového a neformálního vzdělávání a sportovních aktivit
- Organizace jednorázových akcí se zapojením široké veřejnosti
- Prohlubování znalostí osob zapojených do práce s dětmi a mládeží
- Propagace zájmového a neformálního vzdělávání a sportovních aktivit (katalogy aktivit, táborů atd.) a zvyšování povědomí o možnostech aktivního trávení volného času
- Všeobecná propagace sportu s využitím úspěchů klubů a sportovců z Vysočiny k přilákání zájemců o sport
- Zlepšení podmínek pro organizování celoroční sportovní činnosti (soustředění, výběry, specializovaný trénink, nové tréninkové metody, relaxace).
- Zapojování handicapovaných do sportovních aktivit
- Pořádání vrcholných sportovních akcí

Ústecký kraj | Strategie rozvoje ústeckého kraje do roku 2027

https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1748711

Hlavním cílem je dostavět olympijské centrum Centrum Račice

Ústecký kraj hodnotí dispozici volnočasových aktivit na velmi dobré úrovni a jako dostupnou a dostačující. Jako nedostačující hodnotí infrastrukturu, nicméně pro další zlepšení konstatuje aktuálně nedostatek finančních prostředků.

Moravskoslezský kraj | Strategie rozvoje Moravsko-slezského kraje 2019-2027

https://www.msk.cz/assets/temata/cestovni_ruch/08-komunikacni_verze_18x24cm.pdf

Cíle: Zdravější a soudržnější kraj

- Prevence a zdravý životní styl
- Život v komunitě
- Služby společně

Konkrétně:

- Telemedpoint projekt, mHealth aplikace

Poznámka: moderně zpracovaný plán

Královehradecký kraj | Strategie rozvoje Královehradeckého kraje na období 2021- 2027

https://www.khk.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/_Strategie-rozvoje-KHK-2021-2027.pdf

Cíle:

Zdravá, stabilní a soudržná společnost | Posílení sportovních a volnočasových aktivit v kraji

Příklady:

- Oblast zdravého životního stylu (zdravá strava, pohyb, prevence nemocí) a podpora aktivního stárnutí a mezigeneračních vztahů.
- Podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu (strava, pohyb, prevence) ve všech organizacích zřizovaných krajem (např. školy, DD)
- Zlepšení místní infrastruktury pro pohybové aktivity v kraji
- Pohybová aktivita a pohybová gramotnost ve školách, u zaměstnavatelů

Konkrétně:

- Nízká vybavenost kulturními, sportovními zařízeními v malých obcích
- Podpora pravidelné činnosti sportovních a volnočasových organizací, reprezentace kraje a rozvoje talentů
- Podpora údržby a rozvoje infrastruktury (vč. výstavby) pro sportovní a volnočasové aktivity v kraji
- Podpora vzdělávání pracovníků a dobrovolníků působících v oblasti sportu a volnočasových aktivit v kraji
- Podpora pohybové gramotnosti obyvatel v kraji

Poznámka: rozlišují volnočasové a sportovní aktivit zvlášť

Středočeský kraj | Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019-2024, s výhledem do 2030

<https://kr-stredocesky.cz/documents/20541/17031810/SRK+2019+-+2024/d59a9153-ec0c-47ce-a8a8-d3cb03f7097c>

Specifický cíl: Zvýšit přínos cestovního ruchu pro hospodářství Středočeského kraje

- sportovní zázemí pro návštěvníky z hlavního města Prahy
- Klastř a produkt Aktivně „ve Středních Čechách“

Specifický cíl: Zlepšit zdravotní stav obyvatel Středočeského kraje

- aktivně spolupracovat s institucemi a organizacemi z dalších oblastí (školy, sociální služby, sport)

Příklady:

- podpora sportu pro všechny
- podpora péče o talentovanou mládež
- zajistit stabilitu financování sportu ve Středočeském kraji
- obnova a budování sportovních zařízení
- podpora sportu handicapovaných

Přírodní předpoklady regionu v podobě rozsáhlých vodních ploch, několika řek, oblastí vhodných pro cyklo a pěší turistiku v kombinaci s dopravní dostupností Prahy (inspirace SRN Braniborsko), turistických informačních center v kraji.

Preventivní programy aktivně zapojeny subjekty a organizace z oblasti školství, sociálních služeb, sportu, médií a komunikace, a dále místní komunity včetně budovaných komunitních center, s cílem zajistit sběr a šíření informací a dosáhnout multiplikačního efektu osvětových aktivit.

Plzeňský kraj | Program rozvoje Plzeňského kraje 2022+, programován část

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/3-prpk-2022-_programova-cast_30.10.2023.pdf

Cíl: Vytvoření a udržení kladného vztahu ke sportu a pohybu dětí a mládeže

Opatření je zaměřeno na posílení motivace dětí ke sportovním a pohybovým aktivitám. Školní i mimoškolní tělesná výchova ovlivňuje vztah dětí ke sportu a pohybu obecně, neboť naprostá většina pohybových aktivit je realizovaná právě na školách. Sportovní zařízení by měla být dostupná ve všech částech kraje a děti by měly mít na výběr ze široké škály pohybových aktivit, tak aby si aktivní životní styl osvojily přirozeně a co nejdříve. Pro motivaci dětí a mládeže ke sportu a pohybu je také důležité kvalifikované personální zabezpečení, které je dokáže povzbudit a inspirovat.

Příklady:

- Využívání moderních pohybových aktivit vhodných i pro pohybově méně nadané děti a mládež
- Rozvoj a zkvalitnění systému školního sportu
- Podpora projektů zaměřených na testování fyzické zdatnosti dětí a mládeže
- Zvýšení dostupnosti sportovních zařízení, i v rámci menších obcí

Cíl: Výchova sportovních talentů

Cíle opatření je poskytnutí podpory a prostředí pro přípravu nadaných sportovců, aby mohli při celostátních a mezinárodních soutěžích reprezentovat kraj a posilovat atraktivitu kraje. Sportovci či sportovní kluby by měli disponovat kvalitními materiálními podmínkami pro trénink, kvalitním trenérským týmem včetně lékařského zajištění a měli by mít podmínky pro regeneraci.

V rámci tohoto opatření bude kraj ve spolupráci s dalšími partnery systematicky podporovat péči o sportovní talenty.

Příklady:

- Podpora vzdělávání a výchovy sportovních talentů v zařízeních zřizovaných krajem
- Podpora činnosti sportovních akademií ve sportech, pro které jsou na území kraje zajištěny odpovídající tréninkové podmínky
- Podpora úspěšných nadaných sportovců, jednotlivců i kolektivů v žákovských a dorosteneckých kategoriích
- Zkvalitňování podmínek pro přípravu sportovců
- Další péče o sportovce (prevence, výživa, fyzioterapie a další)

Cíl: Podpora sportovních organizací pracujících s dětmi a mládeží

Stěžejní roli v zajišťování pohybových a sportovních aktivit pro děti a mládež hrají sportovní organizace. Opatření cílí na podporu těchto sportovních organizací a trenérů, kteří pracují s dětmi a mládeží. Kvalifikovaní a zkušení trenéři jsou pro řádnou sportovní přípravu a motivaci dětí a mládeže nezbytní, proto je mezi aktivitami také navrhováno jejich další vzdělávání ve spolupráci s např. Západočeskou univerzitou.

Příklady:

- Stabilní podpora činnosti žákovských a dorosteneckých sportovních oddílů ve sportovních organizacích
- Zvýšení počtu dětí a mládeže v členské základně sportovních organizací
- Získání zkušených sportovních trenérů pro práci s dětmi a mládeží
- Podpora dalšího vzdělávání trenérů, spolupráce se Západočeskou univerzitou

Cíl: Vyvážení nabídky volnočasových aktivit v kraji

Opatření je zaměřeno na síť středisek volného času v kraji, konkrétně na její rozvoj ve spolupráci s místními samosprávami s cílem vyvážení nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež. Podporovány budou také spolky a organizace, které se věnují organizaci volnočasových aktivit pro děti a mládež (např. Sokolové, Skauti). Opomíjeno není ani umělecké zaměření ve formě hudebních a výtvarných aktivit na základních uměleckých školách.

Příklady aktivit: (včetně uměleckých oblastí)

- Rozvoj současné sítě středisek volného času
- Podpora spolupráce středisek volného času s místními samosprávami
- Podpora spolků a organizací provozujících zájmovou činnost v oblasti neformálního vzdělávání pro děti a mládež (např. Skauti, Sokolové, hasičský sport pro děti)

Cíl: Podpora zájmového vzdělávání

Smysluplné využívání volného času přispívá k rozvoji schopností, dovedností a zájmů dětí. Opatření proto cílí na podporu zájmového vzdělávání, jak metodickou, tak finanční. Rozvoji zájmového vzdělávání může mimo jiné dopomoci užší spolupráce škol všech stupňů a školských zařízení pro zájmové vzdělávání, dalších mimoškolních organizací a spolků a odborných pracovišť.

Příklady aktivit:

- Metodická a finanční podpora zájmového vzdělávání
- Rozšiřování nabídky zájmových činností
- Podpora spolupráce škol, školských zařízení a ostatních organizací
- Provázání výchovných a vzdělávacích prvků formálního a neformálního vzdělávání k rozvoji klíčových kompetencí

Aktualizace koncepce cykloturistiky a cyklodopravy v Plzeňském kraji 2021-2029

<https://www.databaze-strategie.cz/cz/pzk/strategie/aktualizace-koncepce-cykloturistiky-a-cyklodopravy-v-plzenskem-kraji-2021-2029?typ=struktura>

- Opatření 1 - Zmapovat stav projekční připravenosti potřebných staveb a stavebních úprav na jednotlivých trasách páteřní sítě.
- Opatření 2 - Zpracovat pasporthy značení všech tras páteřní sítě a na jejich základě opravit či revidovat či doplnit značení tak, aby byl soulad mezi fyzickým stavem v terénu a zákresem tras v mapách.
- Opatření 3 - U tras, které byly v rámci Aktualizace koncepce nově koncipovány, zajistit projektovou dokumentaci jejich značení a následnou realizaci tohoto značení (Vnitřní krajský okruh, Tachovská cyklostezka).
- Opatření 4 - Iniciovat zpracování Generelů cyklistické dopravy ve všech obcích s rozšířenou působností. Na jejich základě pak iniciovat realizaci opatření směřujících k prostupnosti daného sídla pro cyklisty v hlavním či přidruženém dopravním prostoru včetně dostupnosti veřejných budov.
- Opatření 5 - Iniciovat zintenzivnění projektové přípravy staveb a stavebních úprav zejména v těch dílčích úsecích páteřní sítě, které také plní funkci infrastruktury pro cyklistickou dopravu. Tzn. jde o koridory Plzeň – Klatovy, Plzeň – Město Touškov, Plzeň – Nýřany a Plzeň – Rokycany. Realizace těchto koridorů bude fungovat jako příklad dobré praxe i pro ostatní, méně urbanizované oblasti kraje v tom smyslu, že cyklistika skutečně může být plnohodnotnou součástí veřejné dopravy, a tedy významně přispět k rozvoji těchto oblastí, resp. ke stabilizaci jejich osídlení.
- Opatření 6 - Iniciovat informační kampaň, resp. zahájení potřebné projektové přípravy na trasách, které byly v rámci Aktualizace koncepce nově koncipovány, a kde zatím není silné povědomí municipalit ani veřejnosti o jejich existenci (KČT 31, KČT 33, KČT 35, Vnitřní krajský okruh, Tachovská cyklostezka).
- Opatření 7 - Kodifikovat dotační program na podporu realizace staveb na páteřní síti a to s dlouhodobou perspektivou, která poskytne investorům, obcím a městům, jistotu efektivity zahájené projektové přípravy staveb cyklistické infrastruktury, která se často odehrává v časovém horizontu několika let.

Pardubický kraj | Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021-2027

https://paradnikraj.cz/wp-content/uploads/2021/03/Strategie_rozvoje_Pardubickeho_kraje_2021_2027.pdf

Pardubický kraj ve své strategii vychází z Globálních megatrendů pro aktualizovaný Strategický rámec ČR 2030. V oblasti pohybu a zdravého životního stylu se jedná o Zdravý životní styl/ Civilizační choroby konstatuje zvyšování rozdílů v péči o zdraví mezi „průměrnou“ populací a osobami z nižších socioekonomických vrstev se všemi zdravotními důsledky. V souvislosti s trávením volného času predikuje rostoucí nároky na sportovní a volnočasové vyžití. V oblasti sportu poté vyzdvihuje spořádání velkých sportovních akcí na svém území, ale naopak konstatuje zhoršení základny ČESKÉ UNIE SPORTU. Příležitosti vidí v rostoucí poptávce seniorů po sportovních akcích.

Cíl: Zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity

Plán rozvoje sportu v Pardubickém kraji stanovil 3 základní priority v oblasti sportu, které by měly být dále rozvíjeny. Konkrétně se jedná o

- rozvoj sportu pro všechny,
- podporu organizovaných sportovců
- a obnovu a budování sportovních zařízení.

Způsob realizace

- Podpora a rozvoj sportu pro všechny – rozvoj sportu v rámci sportovních organizací, zvyšování členské základny v organizovaném sportu, sport pro osoby se specifickými potřebami, sport a volnočasové aktivity občanů 60+.
- Podpora organizovaných sportovců – podpora pravidelné sportovní činnosti dětí a mládeže, podpora školního sportu, podpora výkonnostního sportu dospělých, podpora reprezentantů České republiky.
- Obnova a budování sportovních zařízení – kvalitativní a kvantitativní rozvoj sportovních zařízení pro veřejnost, posílení a intenzifikace sportovní infrastruktury pro výkonnostní sport. Podpora investičních sportovních akcí (haly, stadióny) ve spolupráci s obcemi a státem.

Aktivity PARDUBICKÉHO KRAJE JSOU PAK:

- Dotační program Podpora pravidelné sportovní činnosti dětí a mládeže
- Dotační program Podpora handicapovaných sportovců
- Dotační program Podpora sportu pro všechny
- Dotační program Podpora sportovní reprezentace Pardubického kraje
- Dotační program Podpora výstavby, rekonstrukcí a oprav sportovních zařízení, pořízení investičního movitého majetku sportovních zařízení a organizací
- Finanční podpora sportovních aktivit v Pardubickém kraji realizovaná formou individuálních dotací

Cíl: Udržení pestré nabídky sportovních akcí

V případě sportu v rámci kraje jsou populární rozmanité běžecké či cyklistické akce, které jsou cílené na profesionální sportovce i na širokou veřejnost. Klíčové je propojení těchto akcí s místními obyvateli a navázání dalších dílčích aktivit jako jsou klubové náborů či ukázky nových pohybových aktivit. Důležitá je podpora i drobnějších akcí spíše lokálního (nesoutěžního) významu, které přivedou ke sportu děti na malých obcích, kde buď nefunguje žádná sportovní organizace, nebo mají děti pouze omezený výběr.

Prioritou je hlavně podpora nejvýznamnějších akcí, které jsou i zařazeny do dokumentu Tvář Pardubického kraje. Dále se podporují akce s celostátním či regionálním dosahem. Nezaměnitelnou příležitostí k propagaci sportovního odvětví u široké veřejnosti je i opakované pořádání významných národních a mezinárodních sportovních událostí jako je mistrovství světa či závody světového poháru. Opět je nezbytné na takové akce napojit doprovodné programy cílené na sportování dětí a mládeže.

Způsob realizace:

- Podpora sportovních akcí lokálního a regionálního charakteru v Pardubickém kraji.
- Podpora významných mezinárodních a národních akcí v Pardubickém kraji.

Aktivity Pardubického kraje:

- Dotační program Podpora významných sportovních akcí
- Organizace a finanční podpora Her letních a zimních olympiád dětí a mládeže ČR
- Podpora Olympiády dětí a mládeže Pardubického kraje
- Finanční podpora významných akcí v Pardubickém kraji realizovaná formou individuálních dotací

Cíl: Podpora aktivního stárnutí

Dlouhodobým demografickým trendem je stárnutí obyvatelstva. Díky zlepšujícím se systému péče o zdraví se prodlužuje průměrná délka života a lidé se dožívají vyššího věku. Index stárnutí (podíl počtu osob ve věku 65 a více let k počtu osob ve věku 0–14 let násobený 100) v roce 2010 činil 107,1, ale v roce 2018 už dosahoval hodnoty 126,5, což byla 6. nejvyšší hodnota mezi kraji ČR. Naděje dožití při narození v období 2017–2018 v kraji činila u mužů 76,5 roku, u žen 82,3 let. Populace kraje bude nadále stárnout, předpokladem je i prodlužující se naděje dožití. Stárnutí obyvatelstva zvyšuje nároky na sociální a zdravotní služby v kraji a související infrastrukturu. Nároky seniorů se zvyšují i v oblasti vzdělávání, volného času, účasti na veřejném životě, což je prevence závislosti na péči. Nutná je i adaptace seniorů na moderní technologie.

Cestou, jak reagovat na tyto výzvy, je podpora aktivního stárnutí. Aktivní stárnutí se týká jak jednotlivců, tak skupin obyvatelstva. Umožňuje lidem uvědomit si svůj potenciál pro dosažení fyzické, sociální a duševní pohody v průběhu života a účasti ve společnosti podle svých potřeb, přání a schopností, a zároveň jim poskytuje odpovídající ochranu, bezpečí a péči v případě potřeby. Slovo "aktivní" odkazuje na pokračující účast v sociálních, ekonomických, kulturních, duchovních a občanských záležitostech, nikoliv jen na schopnost fyzické aktivity nebo účasti na trhu práce. Mezigenerační soužití může přispívat k aktivnímu stárnutí. Jeho důležitou součástí je mezigenerační učení zahrnující setkávání různých generací, sdílení životních zkušeností a předávání tradic, kultury, hodnot či zvyků.

Prodloužení aktivní části života úzce souvisí se zdravým životním stylem. Zvyšují se rozdíly v péči o zdraví mezi „průměrnou“ populací a osobami z nižších socioekonomických vrstev se všemi zdravotními důsledky.

Konkrétně:

- Podpora zdravého životního stylu:
 - Propagace a osvěta v oblasti zdravého životního stylu.
 - Podpora zdravého stravování dětí, žáků a studentů ve školách.
- Podpora mezigeneračního soužití.
 - Podpora dostupných aktivit pro celé rodiny (finančně, časově, místně).
- Podpora aktivního stárnutí:
- Podpora sportovních aktivit a volnočasové pohybové aktivity seniorů.
- Podpora zaměstnanosti seniorů jako způsob udržení zdraví (včetně jejich zapojení do dobrovolnických aktivit).
- Podpora spolkové činnosti seniorů (vzdělávací, kulturní a sportovní aktivity).
- Rozvoj kapacit služeb pro seniory (včetně bydlení) a zajištění jejich bezbariérovosti (systémové odstraňování bariér ve veřejném prostoru).
- Prevence sociálního vyloučení, osamělosti.
- Podpora pečujících (neformálních) osob (vzdělávání, psychologická podpora, oddechová místa, ...).
- Aplikace asistivních technologií v domácnostech seniorů a rozvoj služeb tísňové péče, tísňového volání, tísňového tlačítka atd.
- Realizace aktivit v oblasti bezpečí seniorů (prevence kriminality, násilí na seniorech apod., prevence rizikových situací, tj. např. požární bezpečnost).
- Participace seniorů na rozhodovacích procesech minimálně jejich zapojením do pracovních skupin, přípravných výborů, komisí apod., zejména v oblasti plánování služeb pro seniory.

Aktivity:

- Finanční podpora spolkové činnosti seniorů
- Finanční podpora osvětových aktivit zdravého životního stylu
- Podpora sociálních a souvisejících služeb umožňujících setrvání seniorů v jejich přirozeném prostředí, včetně služeb podporujících pečující osoby
- Dotační program na podporu prarodinných aktivit
- Krajská knihovna v Pardubicích, Východočeská galerie v Pardubicích – aktivity cílené na seniory (přednášky, kurzy)

Kraj: Olomoucký | Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

<https://www.olkraj.cz/strategie-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html>

Cíle: Vítání kraj s vysokou úrovní kvality života

Konkrétně:

- Cestovní ruch: cyklistika, zimní sporty
- Program na podporu sportovní činnosti v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu sportu v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu volnočasových aktivit se zaměřením na tělovýchovu a rekreační sport v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu sportovní činnosti dětí a mládeže v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu handicapovaných sportovců v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu investičních akcí v oblasti sportu – provoz a údržba sportovních a tělovýchovných zařízení v Olomouckém kraji v roce 2020
- Program na podporu výstavby a rekonstrukcí sportovních zařízení v obcích Olomouckého kraje v roce 2020
- Víceletá podpora v oblasti sportu (program vyhlášený v roce 2019 s podporou

Karlovarský kraj | Program rozvoje Karlovarského kraje na období 2021-2027

https://www.kr-karlovarsky.cz/system/files/migrate/region/dokumenty/PRKK21_strategicka.pdf

Cíle:

- Zvýšení zájmu o sport a zlepšení podmínek pro sportování
- Vytváření podmínek pro propojení vzdělávání a sportu
- Podpora sportovních akcí
- Výstavba, údržba a provoz sportovních areálů
- Podpora zdravého životního stylu
- Prevence násilí - pohyb

Konkrétně:

- Propagace zdravého životního stylu a podpora preventivních zdravotních programů
- Výstavba, údržba a provoz sportovních zařízení
- Objem finančních prostředků poskytnutých v rámci DT na údržbu a obnovu sportovních zařízení, kulturních akcí (festivalů, zábavních a sportovních událostí, trhů, aktivit na podporu tradic a tradičních řemesel apod.)

Kraj: Liberecký | Strategie rozvoje kraje 2021-2027

<https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/getFile/case:show/id:1090503/2021-02-01%2016:20:53.000000>

Sportovní akce: Podpora významných sportovních akcí místního, regionálního, národního, evropského i celosvětového významu konaných na území kraje

- Organizace sportovních soutěží dětí a mládeže
- Systémová podpora a poradenství pro organizátory sportovních akcí
- Podpora vzájemné spolupráce při pořádání významných sportovních akcí, včetně přeshraniční spolupráce

Sportovní infrastruktura: propojení sportu s cestovním ruchem

- Rozvoj, modernizace, budování a údržba přírodních i umělých sportovišť a sportovních areálů
- Modernizace vybavení sportovišť
- Přeměny brownfields na centra aktivního trávení volného času
- Šetrné využívání přírodního prostředí k pohybovým a sportovním aktivitám
- Spolupráce subjektů v oblasti údržby, provozu a budování sportovní infrastruktury
- Přeshraniční spolupráce při budování sportovišť, včetně přírodních sportovišť
- Zajištění pasportizace sportovní infrastruktury a jejích potřeb
- Zajištění dostupnosti soukromých i veřejných sportovišť široké

Vize Sport pro každého

Obyvatelé a návštěvníci Libereckého kraje tráví volný čas aktivním sportem, využívají k tomu nejen příznivé přírodní podmínky, ale i pestrou nabídku finančně dostupných a zároveň ekonomicky soběstačných sportovišť. Ta jsou v dobrém technickém stavu, splňují hygienické podmínky, odpovídají moderním trendům a jsou dostupná pro všechny věkové kategorie, včetně handicapovaných.

Lidé, kteří se pohybují a pracují v oblasti sportu, jsou motivovaní a mají potřebnou kvalifikaci. Systém řízení sportu je založený na spolupráci krajských sportovních autorit. Prostřednictvím volnočasových aktivit realizovaných i při základních školách je zajištěna základní pohybová příprava dětí a mládeže a zvyšována jejich pohybová gramotnost.

Jsou vytvořeny podmínky nejen pro sportování veřejnosti, ale i pro pořádání významných sportovních akcí národního i mezinárodního významu.

Jihomoravský kraj | SRJMK 2021+

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/3srjmk-2021-_strategicka-cast.pdf

*Prioritní vití kraje je motto „Vzdělávání a sport, které naplno rozvíjí potenciál obyvatel kraje.“
V námi definované oblasti vidí potenciál v*

- Rozvoj školní, sportovní a volnočasové infrastruktury.
- Podpora zdravého životního stylu a aktivního trávení volného času.
- Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů vč. podpory neformálního vzdělávání.
- Podpora spolupráce mezi jednotlivými stupni formálního vzdělávání, resp. organizacemi v kraji.
- Rozvoj a podpora univerzit třetího věku.

Jako hlavní problémy vidí klesající počet podílejících se na rozvoji sportu a pokles zájmu o pohybové aktivity.

Opatření: Zvyšování otevřenosti škol veřejnosti

Otevírání škol široké veřejnosti jakožto přirozených komunitních center. Rozvoj volnočasových aktivit spojených se vzděláváním v prostorách škol prostřednictvím zapojení zainteresovaných aktérů a cílových skupin (vedení školy, učitelé, školní družiny, děti, rodiče, vedoucí zájmových kroužků). Cílem je rozvíjet celoživotní učení, společné trávení volného času rodin, dobrovolnickou činnost a podporovat zdravý a aktivní život prostřednictvím sportovních, kulturních a dalších volnočasových aktivit. Opatření je v částečné kompetenci kraje, ale jeho účinnost je závislá na spolupráci dalších zainteresovaných subjektů.

Opatření: Podpora neformálního vzdělávání

Umožnění dalšího rozvoje neformálního vzdělávání jako svébytného, flexibilního a široce dostupného pilíře osobního rozvoje obyvatel Jihomoravského kraje s využitím stávajících a nově budovaných vzdělávacích kapacit. Podpora bude směřovat na zajištění dostatečného přístrojového vybavení (např. na pořízení 3D tiskáren pro nově vzniklý kroužek programování), vybavení učeben (např. vybudování truhlářské dílny) nebo na rozvoj vzdělávacích programů pro rodiny či seniory (bezpečnost, finanční gramotnost apod.). Podpora bude cílena také na kontinuální vzdělávání pracovníků/lektorů.

Opatření: Rozvoj dostupné rané péče a vzdělávání pro skupiny osob ohrožené sociálním vyloučením²

Podpora služeb a programů zaměřených na děti ohrožené sociálním vyloučením, dětem se zdravotním a mentálním postižením a jejich rodinám a podobně, včetně osvěty nerizikových skupin (snižování předsudků). Poskytované služby a programy by měly mimo jiné zvyšovat vývojovou úroveň dětí se zdravotním a duševním postižením a zlepšit jejich schopnost sociální integrace a zapojení se do vzdělávacího systému.

Cíl: Zvýšení zájmu o pohyb a sport, kvalitní sportovní infrastruktura (střední priorita)

Opatření: Zajištění široké nabídky sportovních aktivit

Zvyšování materiálního zajištění sportovních organizací a vytvoření takových podmínek, které umožní rozvíjet nabídku sportovních aktivit (např. dotační programy kraje na činnost klubů, spolků, nebo školních volnočasových aktivit). Smyslem je zapojit do sportu co možná nejširší spektrum a největší počet obyvatel, a to bez ohledu na výkonnostní aspekt nebo věk. Pohyb a zdravý životní styl bude v tomto kontextu jedním z nástrojů, jak zvládnout výzvy spojené s demografickým stárnutím populace.

Opatření: Spolupráce v oblasti rozvoje sportu a jeho propagace

Podpora činnosti subjektů organizujících a propagujících sport napříč všemi věkovými kategoriemi na území kraje. Podpora pořádání sportovních a volnočasových akcí a projektů vedoucích k vyšší sportovní participaci obyvatelstva (např. podpora pořádání závodů, turnajů nebo dětských olympiád).

Opatření: Podpora talentované mládeže a vrcholového sportu

Podpora podmínek umožňujících rozvoj talentovaných sportovců (např. pořádání tréninkových kempů krajských výběrů nebo reprezentací v různých sportovních odvětvích, trenéři na školách) a zkvalitňování podmínek pro vrcholový sport na území kraje.

Cíl: Dostatečná kvalita a kapacita sportovní infrastruktury (střední priorita)

Opatření: Kvalitní sportovní infrastruktura

Podpora údržby, rekonstrukce a budování nových venkovních i vnitřních sportovišť ve spolupráci s obcemi, sportovními kluby a jinými zainteresovanými subjekty pro všechny výkonnostní úrovně sportovců a věkové kategorie (vč. seniorů). Například se může jednat o budování nebo rekonstrukci venkovních sportovišť pro širokou veřejnost (workoutová hřiště, sportoviště pro seniory), dětská hřiště, sportovní haly apod.

Cíl: Podpora mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže (střední priorita)

Opatření: Podpora spolků a organizací provozujících zájmovou činnost v oblasti neformálního vzdělávání pro děti a mládež

Podpora materiálně technické základny, ale také personálních kapacit, spolků a organizací (např. SDH, skautské oddíly apod.), které pracují s dětmi a mládeží v rámci mimoškolních zájmových aktivit. Tematické opatření se nevztahuje na sportovní organizace.

Jihočeský kraj | PROGRAM ROZVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2021-2027

<https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline-files/2020/Program%20rozvoje%20Jihočeského%20kraje%20na%20období%202021-2027.pdf>

Jihočeský kraj zahrnuje podporu aktivního trávení volného času pod vzdělání jako jednu z prioritních oblastí.

Podoblasti jsou

- Kvalitní a dostupná síť škol a školských zařízení
- Rozvoj terciárního a dalšího vzdělávání
- Kvalitní vybavenost a služby pro aktivní trávení volného času

Za silnou stránku vyzdvihuje Aktivní dotační politika kraje v oblasti školství, mládeže a sportu. Negativně však hodnotí Nízkou vertikální i horizontální součinnost v oblasti financování rozvoje sportu. Za hrozby považuje neudržování sportovišť a stárnutí obyvatelstva a snižující se počet sportovně aktivních obyvatel.

Cíl: Kvalitní vybavenost a služby pro aktivní trávení volného času

- Podpora rozvoje sportovní a volnočasové infrastruktury na území Jihočeského kraje například formou dotací na rekonstrukci a výstavbu sportovní infrastruktury
- Podpora opatření měst a obcí vedoucích k vytváření příznivého prostředí pro rozvoj tělovýchovy a sportu mezi obyvateli – zejména u cílové skupiny dětí a mládeže.
- Zajištění podpory práce s dětmi a mládeží v souladu se strategií podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji.
- Materiální a nemateriální podpora sportovních a volnočasových akcí pro širokou veřejnost a výkonnostní sportovce (regionálního i nadregionálního významu).
- Medializace sportovních akcí pro širokou veřejnost směrem k občanům. Cílem tohoto opatření je efektivně přinášet informace ohledně sportovního dění v kraji směrem k občanům (např. formou webového portálu a mobilní aplikace). Záměrem této aktivity je, aby obyvatelé a návštěvníci Jihočeského kraje dokázali přehledně nalézt informace o sportovních klubech, skupinách a sportovištích, a to včetně jejich popisu, kontaktu, otevírací doby, pořádaných sportovně-volnočasových událostech apod.
- Podpora rozvoje a zkvalitnění sítě cyklostezek a cyklotras, včetně doprovodné infrastruktury (mobiliáře) a značení (orientační a informační tabule, vícejazyčné mapy pro cyklisty atd.) – průnik se strategickým cílem 2.2 Rozvoj vnitřní dopravní sítě a rozvoj inteligentních systémů v dopravě.
- Materiální podpora v oblasti renovace školního vybavení. Jihočeský kraj má za cíl se aktivně podílet na spolufinancování renovace tělocvičného a sportovního vybavení, které je využíváno školskými zařízeními v rámci hodin tělesné výchovy, tělovýchovnými kroužky, sportovními organizacemi, ale také širokou veřejností.
- Nastavení systému víceúrovňové spolupráce, kdy Jihočeský kraj by rád rozvíjel komunikaci a synergii mezi představiteli kraje, obcí, spolkovým a soukromým 2021-2027 sektorem, školským zařízeními apod.
- Podpora sportovních talentů.
- Podpora rozvoje masového sportu ve městech a obcích.
- Podpora vzniku školních sportovních klubů a školních soutěží (podpora činnosti právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřizovaných územně samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí na území Jihočeského kraje za účelem realizace školních soutěží).

SPORTOVNÍ AKTIVITY PODPOROVANÉ MĚSTY

Tato část dokumentu obsahuje části dokumentů krajských měst, které podporují sport a sportovní aktivity.

Liberec

Město Liberec definuje své cíle v oblasti sportu v dokumentu s názvem **Strategický plán rozvoje sportu statutárního města Liberec 2020 - 2030**. Dokument obsahuje územně demografický profil města, analýzu současného stavu sportovišť ve městě, výsledky dotazníkového šetření, přehled financování sportu (komu a v jaké výši), SWOT analýzu. V rámci strategického dokumentu si město stanovuje 3 prioritní osy strategie rozvoje sportu: Zaprvé podporovat sport široké veřejnosti a umožnit rovné podmínky ke sportu všem občanům. Zadruhé podpora organizovaného sportu, resp. sportovních klubů tělovýchovných jednot apod. Město chce být těmto osobám partnerem, na kterého se mohou spolehnout. Zatřetí zkvalitnění sportovní infrastruktury.

Nejčastějšími sportovními aktivitami libereckých občanů dle dotazníkové šetření je fitness, jóga/pilates a běh. Mezi silné stránky v oblasti sportu město řadí například přítomnost tradičních a úspěšných sportovních klubů, které jsou účastníky nebo mají sportovce v nejvyšších dlouhodobých mistrovských soutěžích vypisovaných příslušným svazem, naopak mezi slabou stránku město řadí špatnou finanční situaci města a nedostatek prostředků na rozvoj sportu a sportovní infrastruktury. Liberec podporuje na svém území několik sportovních akcí: Jizerská 50, tenisový Svijany Open, Nature Run Liberec, Dračí lodě - Zlaté rouno.

Hradec Králové

Město Hradec Králové nemá zveřejněný aktuální strategický dokument v oblasti sportu. Posledním dokumentem je **Koncepce rozvoje a podpory sportu v Hradci Králové na období 2019-2023**. Dokument stanovuje oblasti podpory sportu ve městě (sport pro všechny, sport dětí a mládeže, výkonnostní a vrcholový sport). Dále jsou popsány kategorie sportů na území města formy podpory sportu ve městě (nejsou uvedeny konkrétní částky dotací) ve městě a způsoby financování.

Ústí nad Labem

Město Ústí nad Labem nedisponuje strategickým dokumentem orientujícím se primárně na sport. O sportovních aktivitách se můžeme dozvědět z dokumentu **Strategie rozvoje města Ústí nad Labem na období 2021-2023**.

Mezi významné sportovní akce ve městě můžeme zařadit: Albim cup - mezinárodní fotbalový turnaj, BASTA CHEER CUP Ústí n/Labem, Cyklozávod Milada, CZECH KARATE OPEN CUP, Festival dřeva, GRAND PRIX města Ústí nad Labem v boxu, GRAND PRIX NORTHBOHEMIA karate, Grand Prix Ústí nad Labem v atletice, Mattoni 1/2 maraton Ústí nad Labem, Mezinárodní taneční festival, Milada Run, Miladatlon, POHYB dětem, RunTour Ústí nad Labem, UL-LET Ústecké nebe plné letadel, VELKÁ CENA Ústí nad Labem v plavání, Zahájení cyklistické sezóny, Závod dračích lodí - Den Labe.

Pardubice

Město Pardubice definuje své sportovní cíle v dokumentu s názvem **Plán rozvoje sportu v Pardubicích**. Dokument obsahuje základní demografické a statistické údaje o sportu, informace o financování sportu z rozpočtu města a SWOT analýzu. V návrhové části si město definuje 9 cílů: podpora sportu pro všechny, podpora spolkové činnosti dětí a mládeže, podpora vrcholového a výkonnostního sportu, podpora pořádání tradičních a významných akcí, podpora provozu hřišť otevřených pro veřejnost, podpora handicapovaných sportovců, podpora provozu a údržby stávajících sportovních zařízení, podpora investic do sportovních zařízení, modernizace stávajících sportovních zařízení, koordinační, organizační a společenská forma podpory sportu. Za silnou stránku v oblasti sportu město považuje např. historickou tradici sportu ve městě. Naopak za slabou stránku například nevyhovující stav a úroveň některých sportovišť.

Praha

Strategickým dokumentem v oblasti sportu je **Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hlavním městě Praze 2021 - 2032**. Dokument obsahuje územně-demografický profil Prahy, analytickou část včetně popisu současného stavu sportovní infrastruktury, aktérů a cílových skupin, analýzy financování či SWOT analýzy. V návrhové části je stanoveno několik strategických cílů, jako například podpora provozu sportovních zařízení, realizace náborového projektu do sportovních klubů, zajištění a podpora odborných kapacit na školách či zajištění podpory sportu zdravotně handicapovaných sportovců.

Podpora sportu je v hlavním městě Praze zajišťována provozem vlastních sportovních zařízení a zejména pak materiální podporou sportovních organizací. Finanční prostředky jsou pak alokovány zejména na rekonstrukci a obnovu sportovišť. Na území hl. m. Prahy se v současné době nachází více než 750 aktivních sportovních organizací (zpravidla skládajících se ze sportovních oddílů).

Hlavní město Praha dlouhodobě hostí významné mezinárodní sportovní akce. Každoročně se na jejím území koná např. Volkswagen Maraton Praha, který je jednou z nejprestižnějších akcí v daném sportovním odvětví s celosvětovým významem. Dále se v hlavním městě koná řada jednorázových globálních sportovních akcí. V tomto kontextu není možné opomenout mistrovství světa v hokeji, halové mistrovství Evropy v atletice, mistrovství Evropy v judo nebo tenisové turnaje Fed Cup, Davis Cup, Laver Cup. Mimo tyto akce se v hl. m. Praze pravidelně koná např. mezinárodní florbalový turnaj Prague Games nebo mezinárodní basketbalový turnaj dětí a mládeže Easter Euro Basket.

Za silnou stránku v oblasti sportu město považuje například vysoký počet sportovních organizací a pestrá nabídka organizovaných sportovních aktivit. Naopak za slabou stránku například nízkou úroveň synergie mezi podporou sportu z národní úrovně, hl. m. Prahy a městských částí.

Zlín

Město Zlín nedisponuje strategickým dokumentem orientujícím se primárně na sport. O sportovních aktivitách se můžeme dozvědět z dokumentu **Strategie rozvoje statutárního města Zlín do roku 2030**.

Za silnou stránku město považuje širokou síť sportovní infrastruktury. Naopak za slabou stránku chybějící platné strategické dokumenty pro oblast rozvoje kultury, sportu a volnočasových aktivit na území města. V rámci prioritní oblasti týkající se sportu si město stanovuje rozvíjet tuto oblast koncepčně, podporovat sportovní kluby s důrazem na práci s dětmi a mládeží. V jednotlivých městských čtvrtích bude budována dostupná sportovní infrastruktura pro aktivní trávení volného času všech generací obyvatel i návštěvníků města.

Karlovy Vary

Krajské město Karlovy Vary disponuje strategickým dokumentem s názvem **Plán rozvoje sportu v Karlových Varech na období 2018–2025**. Dokument obsahuje profil města Karlovy Vary, analýzu současného stavu, přehled financování sportovních aktivit městem (komu a v jaké výši), SWOT analýzu. V oblasti strategie sportu si město stanovuje několik cílů: Zprvce rozvoj výkonnostního sportu. Zadruhé rozvoj sportu pro všechny. Za třetí rozvoj sportovní infrastruktury.

Dle plánu rozvoje sport v KV je nejvíce oblíbeným sportem, co do velikosti členské základny a počtu oddílů, fotbal, jehož nabídka je zajišťována celkem osmi sportovními oddíly. Ve městě je rovněž významná základna sportovních organizací, kdy k roku 2018 město Karlovy Vary finančně podpořilo 74 sportovních organizací na území města Karlovy Vary. Sportovní unií Karlovarska (dále také jako „SUK“) je evidováno na 83 sportovních oddílů. Finančně nejvíce podporovanou organizací je HC Energie Karlovy Vary s.r.o. Za silnou stránku v oblasti sportu město považuje existenci sportovních organizací a akcí s významným regionálním a nadregionálním dosahem, a naopak za slabou stránku stárnoucí sportovní infrastruktura, jež neumožňuje flexibilně reagovat na nové trendy v oblasti sportu (atletický stadion, fotbalový stadion apod.).

Olomouc

Strategickým dokumentem krajského města Olomouc je **Koncepce podpory sportu a pohybu 2022-2027**. Dokument obsahuje analytickou část včetně SWOT analýzy a focus groups či přehled financování sportu. V návrhové části si Koncepce stanovuje pět cílů: kvalitní řízení podpory sportu, podporu pohybu ve školství, organizovaný sport pro všechny, dostupnost sportovní a volnočasové infrastruktury jako hlavní motivace k pohybu všech a efektivní marketing a vzdělávání. Poslední je implementační část včetně podrobného harmonogramu jednotlivých cílů.

Dle dokumentu je v Olomouci bohatá sportovní infrastruktura. Mezi osm nejvyhledávanějších pohybových aktivit u dětí v Olomouci patří: chůze ven s kamarády, běh, fotbal, tanec, jízda na kole, posilování-workout, plavání a florbal. Za silnou stránku v oblasti sportu město považuje zájem vedení města o podporu sportu a pohybových aktivit obyvatel a zajištění sportovní infrastruktury; statutární město Olomouc má kvalitně připravené návazné strategické dokumenty, které s pohybem a sportem souvisí, zejména pak Plán udržitelné městské mobility apod. Naopak za slabou stránku je považována skutečnost, že oblast sportu nebyla doposud řešena v samostatném strategickém dokumentu, který by popisoval dlouhodobé priority města v této oblasti.

Ostrava

Strategickým dokumentem v oblasti sportu je **Strategický plán města Ostravy pro sport na období 2017 – 2025**. Dokument obsahuje analýzu současného stavu v oblasti sportu, analýzu financování sportu a SWOT analýzu. Dále jsou popsány hlavní strategické cíle pro oblast vrcholového sportu, pro oblast výkonnostního sportu a pro oblast sportu pro všechny.

Na území města Ostravy se nachází mnoho sportovišť, jako jsou atletické, fotbalové a zimní stadiony, víceúčelové sportovní haly, tenisové kurty, squashové kluby, kryté bazény, koupaliště a další sportovní zařízení. V Ostravě je se sportovním vyžitím spokojeno celkem 77 % obyvatel.

Nejvýznamnější areály provozují společnosti Vítkovice aréna (OSTRAVAR ARÉNA, Multifunkční hala, Atletická hala a Městský stadion) a Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy, s.r.o. (SAREZA). Ostrava je rovněž místem konání mnoha vrcholových sportovních evropských i světových šampionátů (například mezinárodní atletický meeting Zlatá tretra Ostrava). Mezi silné stránky v oblasti sportu město považuje například infrastrukturu pro vrcholový sport, naopak za slabou stránku slabý marketing vrcholných a masových sportovních akcí.

Brno

Brno své sportovní aktivity zobrazuje v dokumentu **Akční plán koncepce sportu města Brna 2021 – 2024**. V dokumentu je popsán popis současného stavu v oblasti sportu ve městě, dále popis konkrétních aktivit a informativní zprávu o prioritních projektech souvisejících se sportovní infrastrukturou (např. výstavba curlingové haly, tréninkové centra pro mládež, výstavba multifunkčního sportoviště). V akčním plánu je rovněž stanoveno několik cílů, jako např. dobudování již fungujících sportovišť o další vybavení napomáhající zlepšení tréninkových podmínek sportovců (modernizace sportovišť), vytvořit podmínky pro zvýšení počtu trenérů, zejména mládežnických či podporovat handicapované sportovce samostatným dotačním programem.

V Brně existuje několik spolků zabývajících se sportovní činností. Jedná se například o Brněnské tělovýchovné sdružení, které je největší spolkovou organizací ve městě, která sdružuje sportovní kluby zabývající se především olympijskými sporty na výkonnostní a vrcholové úrovni. Česká obec sokolská – ČOS je na území města Brna rozdělena na dvě župy - Sokolskou župu Jana Máchala a Sokolskou župu Dr. Jindry Vaníčka. Česká obec sokolská – ČOS je na území města Brna rozdělena na dvě župy - Sokolskou župu Jana Máchala a Sokolskou župu Dr. Jindry Vaníčka.

Město Brno má zájem nejen na rozvoji výkonnostního a rekreačního sportu, ale vidí jako velmi důležitou i oblast vrcholového sportu. Město se rovněž zasazuje za výstavbu nových cyklostezek.

V současné době je na území města Brna téměř 600 různých sportovních zařízení. Město věnuje zvýšenou pozornost obnově sportovní infrastruktury i výstavbě nových zařízení. Finanční prostředky mají přispět ke zlepšení podmínek pro brněnský sport a tělovýchovu. Mezi významná sportoviště v majetku města Brna patří například Městský fotbalový stadion Srbská, Městské haly míčových sportů na ulici Vodova, Volejbalové a tenisové kurty Lužánky, Hala Morenda, Městský plavecký stadion Lužánky, Aquapark Kohoutovice, Rekreační areál Kraví Hora, Krytý plavecký bazén Ponávka, Koupaliště Zábrdovice, Lázeňské a relaxační centrum Rašínova, Zimní stadion Úvoz, kluziště za Lužánkami, Sokolské volnočasové sportovní centrum Maloměřice. Další sportoviště jsou v majetku městské akciové společnosti STAREZ- SPORT, a.s

Jihlava

Strategickým dokumentem Jihlavy v oblasti sportu je **Koncepce podpory sportovních aktivit statutárního města Jihlava na roky 2023 - 2024**.

Jako hlavní cíl v oblasti sportu si město stanovuje povinnost vytvářet pro občany vhodné podmínky pro sport a sportovní volnočasové aktivity. Chce být sportovní metropolí Kraje Vysočina a uvědomuje si nezastupitelnost úlohy sportu v životě všech občanů, zvláště pak mládeže a dětí.

Z dotazníkové šetření obyvatel se jeví jako největší problém špatný stav zimního stadionu, absence kvalitní haly pro kolektivní sporty, zimního sportoviště pro atlety, basebalového hřiště i dalších sportovišť. Řada současných sportovišť navíc potřebuje rekonstrukci. Další důležitou věcí, kterou analýza ukázala, je nedostatek kvalitních cvičitelů a trenérů. Stále méně lidí je ochotno sportovní výchově obětovat svůj čas dobrovolně a bez potřebné finanční podpory

Mezi nejvýznamnější sportovní kluby v Jihlavě patří HC Dukla Jihlava a FC VYSOČINA JIHLAVA. Jihlava je v současné době vlastníkem celkem 9 zařízení a dále provozuje a udržuje několik desítek venkovních hřišť. V dokumentu není uvedeno, jakými částkami město dotuje jednotlivé sportovní kluby a kolik přispívá na sportovní aktivity.

Plzeň

Strategickým dokumentem v oblasti sportu v Plzni je **Koncepce sportu města Plzně na léta 2021 až 2030**. Koncepce stanovuje popis řízení sportu ve městě, priority sportovní politiky ve městě a její cíle a nástroje. Dále je vymezeno celkem 8 hlavních cílů v oblasti sportu a to: rozvíjet sportovní infrastrukturu města otevřenou a dostupnou pro veřejnost, spolupracovat se sportovními kluby a podporovat jejich činnost, úzké propojení vzdělávání a sportu včetně sportovních talentů, propagovat město prostřednictvím sportovních událostí, podporovat sociální inkluzi a solidaritu, využít moderní technologie k informovanosti obyvatel Plzně o sportovním prostředí a podporovat modernizaci a výstavbu sportovních hřišť, školních sportovišť a areálů.

Na území města působí přes 200 sportovních klubů a organizací, které spolkovou činností rozvíjí pohyb u více než 35 tisíc jedinců, z čehož je téměř 20 tisíc dětí a mládeže. Město vlastní 11 sportovních areálů, do kterých poslední roky velmi výrazně investuje. Významným subjektem plzeňského sportu je Nadace sportující mládeže, která se zaměřuje na podporu sportovních talentů a akcí napříč sportovními odvětvími. V roce 2020 bylo grantovým systémem rozděleno přes 35 milionů Kč, z toho téměř 14 mil. Kč na celoroční provozní výdaje a sportovní akce na území města Plzně, 11 mil. Kč na provoz mládežnických akademií a 10 mil. Kč na rekonstrukce, opravy a výstavby sportovních areálů a zařízení ve vlastnictví plzeňských sportovních subjektů.

České Budějovice

Strategický dokument Českých Budějovic v oblasti sportu je **Plán rozvoje sportu v Českých Budějovicích na období 2018 - 2025**. Dokument obsahuje legislativní rámec, popis základních charakteristik a sportovní infrastruktury, financování sportu a SWOT analýzu. Plán rozvoje rovněž stanovuje několik prioritních oblastí a strategických cílů jako např. navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí a rozvoj programu školních sportovních klubů, vybudovat Sportovní výzkumné centrum a zajistit přenos poznatků do praxe, zajistit dostupnost sportu pro handicapované.

Nejvýznamnějšími sporty vzhledem k počtu registrovaných členů jsou v případě Českých Budějovic fotbal, karate a volejbal. Pro správu, zajištění provozu a komplexní zajištění služeb pro uživatele sportovních zařízení města České Budějovice funguje příspěvková organizace Sportovní zařízení města České Budějovice. Příspěvková organizace má přímo ve správě provozně nejnáročnější sportovní zařízení - plavecký stadion, letní plovárnu, sportovní halu a zimní stadion.

Za silnou stránku v oblasti sportu město považuje např. vnitřní uspořádání města včetně významného zastoupení parků vhodných ke sportovním a pohybově rekreačním aktivitám. Naopak za slabou stránku považuje zastaralou infrastrukturu pro sport a rekreačně pohybové aktivity

PROJEKTY

Následující část obsahuje vybrané projekty podporující zdravý životní styl a aktivní pohyb.

Národní síť zdravých měst

<https://www.zdravamesta.cz/>

Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM) je odborně zaměřená asociace **140 měst, obcí a regionů** působící na celém území ČR již 30 let. Je platformou přátelské spolupráce profesionálů z radnic - politiků i koordinátorů. Přináší stovky příkladů dobré praxe, vzájemnou inspiraci a sdílení úspěšných řešení mezi členy.

Projekt pomáhá městům, obcím a regionům v několika oblastech. Zaměřuje se na zapojování místní veřejnosti, škol, nevládních organizací i podnikatelů. Na základě indikátorů umí hodnotit kvalitu života a zdraví obyvatel. Pomáhá strategické práci radnic a řízení rozvoje prostřednictvím projektů a ukazatelů. Inspiruje ke zlepšení v mnoha oblastech kvalitního rozvoje.

NSZM pomáhá městům, obcím a regionům v několika oblastech (např. životní prostředí, kultura a volný čas, doprava a mobilita). **Jednou z těchto oblastí je rovněž zdraví a související podkategorie sport, pohybové aktivity a místní rekreace.** <https://zdravi.dobrapraxe.cz/cz/sport-pohybove-aktivity-a-mistni-rekreace>

V následující části uvedeme několik příkladů dobré praxe z této oblasti:

Prachatic: Výzva "Přeplavme svůj La Manche"

V rámci této tradiční sportovní výzvy mohou obyvatelé Prachatic zdolávat vzdálenost 34 km, která odpovídá délce lamanšského průlivu v nejužším místě. Plavání probíhá v Plaveckém bazénu v Prachaticích.

Ústecký kraj: "Atletika pro děti" - podpora dětského sportování

Projekt Atletika pro děti vznikl z iniciativy Českého atletického svazu a má za cíl přivést ke zdravému pohybu a sportu nejmenší a nejmladší děti i starší mládež. Speciální atletické sady sportovního náradí jsou uzpůsobeny pro ty nejmenší a imitují skutečná sportovní náčiní používaná dospělými sportovci. Děti si tak hravou a zajímavou formou mohou vyzkoušet základní atletické dovednosti, sportovní pohyb a poměřit své síly se svými vrstevníky.

První akce s názvem „Hravé atletění – Atletika pro děti – Zoopark Chomutov“ se uskutečnila 30. srpna 2020 v chomutovském Zooparku. Za pomoci místního atletického oddílu se veřejnosti představili špičkoví čeští atleti a atletika byla hravou a zábavnou formou představena jako sport pro všechny.

Šternberk: Fit stezka se cvičebními prvky v lesoparku

V lesoparku Na Valech vznikla fit stezka. Autoři projektu ze společností Runex a Safetrees navrhli tři stanoviště, která budou vybavena celkem 12 kusy různých protahovacích a posilovacích prvků například bradly, lavicemi, kladinami, prvky pro přeskoky a odrazy.

Lokalita je vybavena lavičkami, odpadkovým koši a informačními tabulemi s pokyny pro cvičení se zajímavostmi a hádankami pro děti a také QR kódy s možností zhlédnutí instruktážních videí jednotlivých cviků. Celkové náklady na fit stezku činí 455 tisíc korun.

Boskovice: "Veselý Paleček" připravil závod kočárků

Tuto akci uspořádalo mateřské centrum Veselý Paleček. Jednalo se o závod kočárků, a to jak velkých, tak i těch malých, motorek a odrážedel. Závodilo se v těchto kategoriích: Maminka, Tatínek, Rodina, Kočárky (děti), Motorky a Odrážedla. Na jednotlivé soutěžící dohlížely bystré oči porotců, kteří hlídali, aby rodiče při tlačení kočárku neběželi.

Kopřivnice: Sportoviště před Vánocemi zdarma

Město Kopřivnice se rozhodlo podpořit zdravý životní styl místních obyvatel a připravilo pro ně předvánoční dárek v podobě bezplatného vstupu na nejoblíbenější sportoviště. V pondělí a úterý před Vánocemi, tedy 22. a 23. prosince, mohou Kopřivničané navštívit krytý bazén, zimní stadion a lyžařský areál zcela zdarma.

Ústí nad Labem.: "6 minut pro zdraví" prověří vaši kondici

V ústeckých Městských sadech vznikla stezka nazvaná "6 minut pro zdraví". Má lidem napovědět, v jaké jsou fyzické kondici. Za její vybudování město zaplatilo více než 200 000 korun. Autorkou myšlenky je ústecká lékařka Iveta Petrová, která dala městu podnět k jejímu uskutečnění.

Stezka je opatřená časomírou, měřením vzdálenosti, informačními tabulemi a tabulkou s hodnocením. "Stačí jen sledovat vzdálenost, kterou je schopen člověk ujít během šesti minut. Výsledek ukáže, jak je na tom se svou kondicí, především ale se srdcem a plícemi," vysvětlila Macová.

Šestimínutový test chůze je podle jejích slov známou diagnostickou metodou užívanou u nás i ve světě. "Doposud se ale vždy jednalo o využití v rámci specializovaných lékařských zařízení. Umístění v parku je z tohoto pohledu originální," dodala.

VYBRANÉ AKCE A PROJEKTY ZAMĚŘENÉ NA POHYB A SPORTOVNÍ AKTIVITY

Aktivní září

Aktivní září je celorepubliková kampaň pořádaná Nadačním fondem aktivní ČESKO, která seznamuje širokou veřejnost s pozitivními přínosy pravidelného pohybu pro fyzické a psychické zdraví člověka. V rámci daného měsíce po celé České republice probíhá mnoho zajímavých pohybových aktivit, které jsou pro veřejnost zdarma. <https://komorafitness.cz/aktivni-zari/>

BEACTIVEday

Nadační fond aktivní ČESKO rovněž pořádá celorepublikovou kampaň BEACTIVEday, která je inspirovaná projektem "Národní dny fitness". Evropským organizátorem je EuropeActive. V rámci této akce je pro veřejnost otevřena řada sportovišť zdarma. Jedná se rovněž o příležitost pro zapojená sportoviště, jak získat nové členy. <https://www.aktivnicesko.cz/aktivni-zari/beactive-day/>

Do práce na kole

Do práce na kole je celorepubliková kampaň, v rámci které se účastníci dopravují do práce na kole, na koloběžce, na skejtu, inlajnech, pěšky nebo poklusem. Účastníci sestavují týmy o 2 až 5 lidech s kolegy nebo přáteli, nebo se přihlašují jako jednotlivci a během jednoho měsíce se po městě pohybují udržitelně, bez emisí. Zapojit se mohou rovněž celé firmy či města. Akce probíhá vždy třikrát ročně, a to v lednu, květnu a září. Součástí výzvy je rovněž projekt Do školy na kole, který je určen pro žáky od 16 let. Mladší se mohou zapojit se souhlasem rodičů. Je to týmová výzva pro všechny, kdo sestaví tým o minimálně dvou a maximálně pěti členech, a pravidelně spolu se spolužáky a spolužačkami dojíždí během daného měsíce do školy na kole, koloběžce, chodí pěšky nebo běhá. V roce 2023 se výzvy zúčastnilo 25 621 účastníků a účastnic z více než 2 500 firem, a to v 52 městech. <https://dopracenakole.cz/>

Pěšky městem

Tato kampaň, realizovaná organizací Pěšky městem, podporuje chůzi ve městech, propaguje ji jako nejvhodnější způsob dopravy a poukazuje na zdravotní benefity chůze. Součástí kampaně je projekt Pěšky do školy, jehož cílem je zvýšit počet dětí, které se budou pravidelně dopravovat do školy pěšky. <https://peskymestem.cz/projekt/pesky-do-skoly/>

10 000 kroků

Cílem této kampaně, do které se mohou zapojit jak jednotlivci, tak firmy, školy nebo města, je motivovat k pravidelné aktivitě vykonané po svých vlastních nohou, a to alespoň po dobu jednoho měsíce. Aktivitu je možné v rámci výzvy monitorovat na jakémkoliv zařízení a následně ji účastníci v

podobě printscreenu nahrávají do svého profilu. Od podzimu 2022 je možné využít také aplikaci. <https://www.desettisickroku.cz/>

Dny zdraví

Projekt Dny zdraví pořádaný Národní sítí Zdravých měst, probíhá ve městech po celé ČR, kdy v rámci těchto dní mohou občané města navštívit zdarma různé sportovní a pohybové aktivity. <https://www.zdravamesta.cz/cz/kampane/kampan-dny-zdravi>

Evropský týden sportu

Evropský týden sportu je iniciativou Evropské komise na podporu sportu a pohybové aktivity v celé Evropě. Program Evropského týdne sportu je strukturován do řady bloků na základě hlavních témat: školní prostředí, pracoviště, venkovní prostory, sportovní kluby a fitness centra. V rámci těchto bloků se na různých úrovních (evropské, celostátní, regionální, místní úrovni) pořádá široká škála iniciativ a činností. <https://www.sportvokoli.cz/evropsky-tyden-sportu>

Týden sportu zdarma

Probíhá na různých místech po ČR, kdy se pro veřejnost otevírají různá sportoviště zdarma. <https://www.kssv.cz/2024/02/vysocina-v-pohybu-tyden-sportu-zdarma-2024/>

Evropský týden mobility

Jedná se o kampaň EU, která podporuje chůzi po městech s omezením mobilní dopravy. Vrcholem týdne mobility je Mezinárodní den bez aut, který připadá na 22. září. V roce 2023 se do kampaně zapojilo 39 obcí v ČR. https://www.mzp.cz/cz/evropsky_tyden_mobility

Sportuj ve škole

Sportuj ve škole je projekt realizovaný Asociací školních sportovních klubů České republiky. Podporuje pohyb dětí na prvním stupni základních škol. Projekt nabízí až tři hodiny pohybu týdně navíc v rámci pobytu ve školní družině zdarma. <https://www.sportujveskole.cz/>

Sportujeme v regionech

Jedná se o projekt programu Gymnathlon. Cílem projektu je podpořit pohybový rozvoj předškolních dětí v menších obcích. Do projektu se mohou přihlašovat mateřské školky kterým je následně poskytnuta podpora ve formě kvalitního sportovního vybavení, osobního zaškolení v oblasti metodiky a pravidelné komunikace v průběhu roku. <https://www.gymnathlon.cz/sportujeme-v-regionech>

Projekt Škola sportu a zdravého životního stylu

Projekt organizovaný nadačním fondem SPORT2LIFE je určen pro všechny žáky 1. stupně a jeho cílem je zvýšení povědomí o zdravém životním stylu a probuzení zájmu o sport u dětí. V průběhu kurzu si děti pod vedením proškolených trenérů zkusí celkem sedm sportovních disciplín: atletiku, gymnastiku, volejbal, házenou, basketbal, fotbal a florbal. Po absolvování každé disciplíny obdrží účastníci samolepku s obrázkem daného sportu, ty pak zdobí jejich závěrečné medaile. Projekt probíhá formou lekcí, které probíhají během výuky ve standardním rozvrhu, a to jednou týdně, ve školních tělocvičnách nebo na venkovním multifunkčním školním hřišti. Ve školním roce 2022/2023 prošlo kurzem 694 dětí z 27 tříd. <https://www.sport2life.org/cs/programy/cesko/universal-sports-school>

Festival Sportáček Tour 2024

Festival pořádaný Českou asociací Sport pro všechny se zaměřuje na nábor dětí do sportovních klubů v několika městech po celé ČR. Již 13. rokem inspiruje Wannado Festival českou populaci k pohybu a pomáhá s výběrem vhodného sportu. <https://www.wannadosports.com/festival/>

Aktivní město

Projekt aktivní město získal první místo v soutěži Internet Effectiveness Awards, v kategorii státní a neziskový sektor. Tato platforma má za cíl efektivní rozdělování prostředků na aktivní trávení volného času. Portál Aktivní město propojuje strany – občany, kteří žádají o prostředky, subjekty, které prostředky poskytují a provozovatele, kteří nabízejí různé volnočasové aktivity.

Subjekt, většinou město, které chce prostředky na volnočasové aktivity poskytnout, může využít portál Aktivní město. Občan zde může o podporu zažádat a zároveň vidí všechny organizátory volnočasových aktivit, u kterých může podporu uplatnit. Pro organizátory volnočasových aktivit představuje přihlášení do portálu dobré zviditelnění a potencionální větší finanční příjem. Celý princip funguje tak, že občan si na portálu podá žádost o podporu. Když mu je podpora uznána, dostane kredit, který může u organizátora volnočasových aktivit uplatnit. Po vybrání volnočasové aktivity převede samotný subjekt, který finance poskytuje příslušnou částku na účet organizátora. Na portálu je registrováno více jak 2500 organizátorů volnočasových aktivit z celé ČR. Nejčastějšími programy v rámci Aktivního města jsou příspěvky radnic na pobytové nebo příměstské tábory a soustředění. Dále také sportovní, pohybové, vzdělávací, kulturní, jazykové a dovednostní kroužky pro děti. Do projektů Aktivního města se od roku 2018 zapojilo již více než 70 tisíc občanů napříč Českem. <https://aktivnimesto.cz>

Ze subjektů, které jsou do projektu zapojeny, jsou to většinou města a městské části. Portál ale mohou ale využít jakékoliv organizace, které chtějí na volnočasové aktivity prostředky poskytnout.

PŘÍKLADY ZE ZAHRANIČÍ

V části věnované zahraničním zkušenostem uvádíme shrnutí strategických plánů Dánska, Francie, Nizozemska, Rakouska. V závěru jsou shrnuty dva konkrétní plány z Velké Británie – Horsham District Council a Bristol. Tyto části slouží především jako inspirace, jak jsou v zahraničí propojeny oblasti zdravého životního stylu, sportu a pohybu, jaké jsou stanovovány cíle a jaké jsou podporovány aktivity.

DÁNSKO

V Dánsku se jedná o dokument Cíle dánské sportovní politiky (2016)

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/denmark/73-sport-youth-fitness-and-physical-activity>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT

Oblasti zaměření:

- **Sport pro všechny.** Všechny skupiny společnosti musí mít možnost sportovat a/nebo cvičit. Tato oblast zájmu zahrnuje i marginalizované a zranitelné skupiny.
- **Sport jako zdroj pro další sociální úsilí.** Je dobře známo, že fyzická aktivita může přispět ke zvýšení zdraví tím, že předchází duševním i fyzickým poruchám, podporuje rozvoj motoriky a podporuje léčebné a rehabilitační úsilí. Proto lze sport považovat také za zdroj pro další úsilí v oblasti sociální péče.
- **Integrita sportu.** Dánsko klade velký důraz na integritu ve sportu - řádné řízení, boj proti dopingům a proti ovlivňování výsledků. Dánsko proto bude i nadále zdůrazňovat význam mezinárodní spolupráce s cílem omezit ohrožení čistého sportu ve všech relevantních mezinárodních souvislostech.
- **Sport ve vztahu k učení, pohodě a vzdělávání ve škole i mimo ni.** Dánský vzdělávací systém je oblastí, kde se dánští žáci seznamují se sportem, cvičením a tělesnou výchovou. Žáci zde mají možnost věnovat se sportu a pohybovým aktivitám během školního dne i ve svém volném čase.
- **Příroda a městské prostory jako aréna pro pohyb a sport.** Sportovní zařízení, městské prostory a dánská příroda tvoří prostředí pro cvičení a sport v rámci organizovaného, samoorganizovaného i komerčního sportu, a navíc různá prostředí ovlivňují každodenní motivaci dánských občanů k aktivitě.
- **Značka, marketing a mezinárodní inspirace.** V Dánsku jdou rekreační a vrcholový sport ruku v ruce při lákání velkých sportovních akcí do Dánska, kdy vedle vrcholových akcí probíhají i aktivity s masovou účastí. Příkladem je mistrovství světa v půlmaratonu IAAF 2014, které se konalo v Kodani.

Podle zákona o zdraví je dánský zdravotní úřad odpovědný za předávání informací obyvatelstvu a úřadům o zdravotním stavu dánské populace, rizikových faktorech souvisejících se zdravím a prevenci nezdravého životního stylu. Za tímto účelem Dánský úřad pro zdraví vypracoval podrobné výukové materiály, zahájil informační kampaně a poskytl technické pokyny týkající se řady rizikových faktorů. V letech 2012 a 2013 a ve druhém vydání v roce 2018 bylo vydáno jedenáct tzv. balíčků na podporu zdraví, které mají pomoci rozhodovacím orgánům a zdravotnickým pracovníkům při stanovování priorit při plánování a organizaci úsilí o podporu zdraví na místní

úrovni. Všechny balíčky obsahují doporučení založená na vědeckých poznatcích, která mají podpořit preventivní činnost obcí.

Balíčky na podporu zdraví pokrývají 11 oblastí: alkohol, tabák, fyzická aktivita, duševní zdraví, sexuální zdraví, ochrana před sluncem, vnitřní prostředí ve školách, hygiena, zdravé potraviny a stravování, obezita a zneužívání drog.

Balíček na podporu zdraví týkající se fyzické aktivity obsahuje doporučení týkající se řešení podpory zdraví v obcích a jejich infrastruktury, jakož i doporučení týkající se informací, vzdělávání a včasného sledování. Kromě toho balíček podpory zdraví poskytuje obcím návod, jak monitorovat a vyhodnocovat pohybovou aktivitu svých občanů a jak se zapojit do externích partnerství týkajících se podpory pohybové aktivity.

Dánský zdravotní úřad spravuje fond na podporu zdraví a prevenci nemocí. Soukromé organizace mohou žádat o financování projektů v oblasti pohybových aktivit. Cílovými skupinami mohou být: děti a mládež, rodiny s dětmi, děti a dospělí s nadváhou. Fond pro financování projektů v oblasti pohybových aktivit v letech 2022-2023 činí 0,4 milionu DKK pro nové projekty. Některé organizace získaly podmíněné schválení podpory ve výši 3 milionů DKK v roce 2022.

(<https://www.sst.dk/da/puljer/sundhedsfremme-og-sygdomsforebyggelse-2019>)

Tělesná výchova ve školách

Dansk Skoleidræt (Dánský školní sport) usiluje o zlepšení veřejného zdraví prostřednictvím mnoha celostátních školních aktivit, jako jsou:

- Skolernes Motionsdag (Oficiální den cvičení pro školy)
- Sæt Skolen i bevægelse (Dejte školu do pohybu)
- Legepatruljen ("Hravá hlídka")
- Gameboosters
- Skolesport (Školní sport)
- Styr på Sundheden (Zdraví pod kontrolou)
- Gåbus (Pěší autobus) atd.

Tým Dánsko | elitní sport ve všeobecných programech vyššího sekundárního vzdělávání

- Team Denmark je národní organizace, jejímž cílem je rozvoj dánského elitního sportu v mezinárodním kontextu.
- Team Denmark může schvalovat mladé sportovce, což znamená, že studenti mají flexibilnější program vyššího středního vzdělávání během pracovních dnů a během zkoušek. Studenti si navíc mohou prodloužit program vyššího středního vzdělávání.
 - <https://www.teamdanmark.dk/om-os/stoettekoncept>

Dánský zdravotnický úřad spolupracuje s řadou soukromých organizací, například na následujících projektech:

- **Zdraví v přírodě** (ve spolupráci s Radou pro přírodu)
 - Projekt zahrnuje opatření zaměřená na podporu aktivit v přírodě v rámci obecních opatření zaměřených mimo jiné na děti se speciálními potřebami.
- **Zdravé děti hýbou školou** (ve spolupráci s dánskou školní sportovní organizací)
 - Cílem projektu je pomoci veřejným základním školám a nižším ročníkům středních škol při zavádění požadavku na 45 minut pohybové aktivity každý den.
- **Tematická skupina: Fyzická aktivita** (v rámci sítě Zdravé město)

- Síť Zdravé město podporuje veřejné zdraví v obcích vytvářením synergií a příležitostí pro vytváření sítí mezi obcemi, regiony, národními aktéry a WHO. V tematické skupině Fyzická aktivita se síť zaměřuje na to, jak zavádět a rozvíjet opatření ve vztahu k fyzické aktivitě a optimální spolupráci mezi obcemi.

Active Healthy Kids Global Alliance je mezinárodní síť, která hodnotí stav úkolu přimět více dětí a mladých lidí k aktivitě v každodenním životě.

ZAJÍMAVOSTI

Cílem je, aby se Dánsko stalo nejaktivnějším národem na světě, pokud jde o pohybovou aktivitu. Součástí tohoto cíle je rozšíření sportu/cvičení na co nejvíce skupin společnosti.

Praktický vliv dánského státu na sport a pohybové aktivity zaměřené na mládež a jejich podpora jsou značně decentralizované. O rámcových politikách rozhoduje dánská vláda a ministerstvo kultury, ale většinu skutečných strategií prosazují a iniciují sportovní organizace a sportovní svazy občanské společnosti.

FRANCIE

The National Sport Health Strategy 2019-2024

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/france/73-sport-youth-fitness-and-physical-activity>, <https://www.sports.gouv.fr/strategie-nationale-sport-sante-2019-2024-85>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

Informovat širokou veřejnost o přínosech pravidelné fyzické aktivity a sportu pro fyzickou kondici a zdraví. Cílem je vytvořit specifické komunikační kampaně přizpůsobené různým skupinám obyvatel v celé zemi. Cílem je propagovat fyzickou aktivitu jako faktor zdraví, a tím snížit zdravotní problémy spojené s nedostatkem fyzické aktivity a sedavým způsobem života.

- Konkrétní opatření
 - Účast na akcích pořádaných Santé Publique France (SPF) nebo na různých preventivních kampaních pořádaných zdravotnickými institucemi (např. v oblasti tabáku, alkoholu, drog, výživy atd.);
 - Vyvíjet komunikační kampaně přizpůsobené různým cílovým skupinám s využitím technik sociálního marketingu, aby došlo k trvalým změnám v chování;
 - Vyvinout kampaň na téma "Měsíc tělesné aktivity a sportu", která umožní lidem zahájit a získat podporu při obnovení tělesné aktivity;
 - Využít sociální sítě, zejména youtubery (influencery);
 - Zajistit bezplatné šíření komunikačních kampaní ve veřejných médiích.
- **Propagace pohybových a sportovních aktivit (PSA) mezi žáky a studenty**, zejména prostřednictvím sítě mladých ambasadorů zdraví a značky "Generace 2024" nebo "Sportovních střed"
- **Posílení součinnosti při podpoře pohybové aktivity** jako faktoru zdraví a pohody mezi školskými a univerzitními federacemi a sportovními federacemi v akčních plánech vícestranných dohod (sportovní federace, příslušná ministerstva, školské a univerzitní federace)
- **Rozvoj fyzické aktivity na pracovišti.** Tělesná aktivita a sport přispívají ke kvalitě života na pracovišti a změna zákona by mohla zahrnout tělesnou aktivitu a sport mezi předměty kolektivního vyjednávání o kvalitě života na pracovišti a výslovně je zařadit mezi "sociální a kulturní aktivity" prováděné radami zaměstnanců.
- **Rozvoj pohybových aktivit a sportovních zařízení pro seniory a osoby v pokročilém věku.**
 - Rozvíjet odkazování na nabídku pohybových aktivit a pohybových aktivit pro všechny skupiny obyvatel (zejména starší osoby a osoby se zdravotním postižením);
 - komunikace přínosů pravidelné pohybové aktivity a sportu pro seniory, starší osoby a rodiny (rodinné prostředí);
 - podporovat programy prevence pádů v souladu s doporučeními kolektivní expertízy
- **Rozvíjení pohybových aktivit a sportovních příležitostí pro vězně**
- **Rozmístění sportovních a zdravotních center po celé zemi.** Tato centra jsou otevřena všem zájemcům z řad veřejnosti, zejména mladým lidem, kteří potřebují (znovu) začít provozovat

pohybové aktivity pro dobrou pohodu a zdraví. Mají také úlohu podpory (výchovy) k samostatnosti ve vztahu každého člověka k provozování PSA pro zdravotní účely

- Vypracovat specifikace pro zdravotní a sportovní centra a zajistit, aby byly zohledněny místní iniciativy;
 - identifikovat a sestavit seznam sportovních a zdravotních středisek a zajistit jejich rovnoměrné rozmístění po celé zemi (metropolitní i zámořské);
 - plánovat každoroční hodnocení činnosti každého střediska sportu a zdraví
- **Podporovat aktivní mobilitu při každodenním cestování**, zejména na veřejných prostranstvích.
 - Podporovat pobídky (včetně finančních) na podporu všech forem aktivní mobility (chůze a jízda na kole), zejména pro cesty domů a do práce;
 - rozšířit výuku jízdy na kole
- **Podpora sportu žen** – Cílem je v médiích je podpořit audiovizuální média (televizní a rozhlasové stanice), aby zařazovala více sportovních přenosů, ale také více témat, pořadů a rozhovorů věnovaných ženskému sportu a ženským aktérkám ve světě sportu obecně.
- **Vytvoření sportovního průvodce pro těhotné ženy**. Ministerstvo sportu vydalo příručku s odbornými znalostmi gynekologů a porodních asistentek, která je má vést při jejich fyzické aktivitě a sportu.
- **Mimoškolní sport**. Sportovní vzdělávací unie pro základní vzdělávání (ZŠ), Národní unie pro mimoškolní sport (SŠ). Na každé střední škole a lyceu musí být zřízen svaz mimoškolního sportu. Poskytují žákům možnost věnovat se jednomu nebo více sportům, a to po dobu 3 hodin týdně po celý rok. To je doplněk k hodinám tělesné výchovy. Meziuniverzitní služba tělovýchovných a sportovních aktivit umožňuje studentům přihlásit se na pravidelné sportovní aktivity
- Cílem je **snížit sociální nerovnosti v přístupu k pohybovým aktivitám a sportu**.

ZAJÍMAVOSTI

Národní plán zdravotního sportu 2019-2024 je nejčastěji součástí Národní strategie zdraví a Plánu Prioritní prevence

NIZOZEMSKO

Sport a pohybová aktivita v olympijské perspektivě

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/netherlands/73-sport-youth-fitness-and-physical-activity>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

Tři hlavní prvky tohoto dopisu jsou:

- (a) sport a pohybová aktivita v sousedství,
- (b) vyniknout ve sportu a
- (c) olympijské ambice Nizozemska.
- a) Sport a pohybová aktivita v sousedství
 - všichni obyvatelé Nizozemska mají ve svém okolí k dispozici vhodnou nabídku sportovních a pohybových aktivit, která je bezpečná a dostupná.
 - Více sportovních a pohybových příležitostí dostupných v místě bydliště (školy, sportoviště, pracoviště, zdravotnická a sociální zařízení);
 - Více místních lidských zdrojů, které posilují sportovní sdružení a vytvářejí spojení mezi sportem a sousedstvím, školou, mimoškolní péčí a blahobytem;
 - Větší spolupráce veřejného a soukromého sektoru;
 - Zřizování sportovních zařízení v rehabilitačních centrech;
 - Věnovat pozornost rozpoznávání talentů.
- b) Nizozemská vláda podporuje ambice sportovního odvětví, aby se Nizozemsko stalo jednou z deseti nejlepších sportovních zemí na světě.
 - V období 2012-2017 byly provedeny investice do:
 - Poskytování příjmů (zdravotně postiženým) vrcholovým sportovcům a vysokým potenciálním sportovcům;
 - větší a lepší lékařskou pomoc vrcholovému sportu a lepší propojení mezi vzděláváním a centry vrcholového sportu a vzdělávání (CTO's);
 - profesionalizaci vrcholových sportovních akcí, větší sociální a ekonomický přínos a větší zaměření na politiku akcí;
 - přiměřená a účinná antidopingová politika pro vrcholový sport.
- c) Vláda podporuje olympijské ambice Nizozemska a usiluje o uspořádání olympijských a paralympijských her v Nizozemsku v roce 2028.
 - Je zde zmíněn i ekonomický význam sportu, což znamená ambici dále rozvíjet ekonomické a sociální hodnoty sportu. Vláda chce posílit přínos sportu pro ekonomiku.

ZAJÍMAVOSTI:

Neexistuje žádná národní strategie týkající se úlohy sportu pro mladé lidi a podpory tělesné zdatnosti a fyzické aktivity mládeže. Existují však obecné národní politiky týkající se sportu, tělesné zdatnosti a fyzické aktivity. Ty jsou popsány v politickém dokumentu Sport: "Sport a tělesná aktivita v olympijské perspektivě" a v politickém dokumentu "Zdravotní politika". Za oba dokumenty je odpovědné Ministerstvo zdravotnictví, sociální péče a sportu.

2012-2017

Obce jsou primárně zodpovědné za územní plánování a sportovní ubytování a přebírají odpovědnost za stimulaci sportu a pohybových aktivit na místní úrovni.

Sport v národním dokumentu Zdravotní politika, Propagace a podpora sportu a fyzické aktivity mladých lidí

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/netherlands/73-sport-youth-fitness-and-physical-activity>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

- Obecné cíle, konkrétní programy mají na starosti obce
- Propagace a podpora sportu a fyzické aktivity mladých lidí
- Jedním z jejích hlavních cílů je podporovat zdravý životní styl dětí, zejména těch, které vyrůstají v rodinách s nízkými příjmy.

Vládní program pro sport a tělesnou aktivitu v blízkosti domova

Vláda chce lidem usnadnit osvojení si aktivního a zdravého životního stylu, například tím, že jim poskytne sportovní zařízení v blízkosti jejich bydliště nebo jim usnadní skloubení fyzické aktivity s pracovním či školním životem. Je zaměřen na všechny věkové kategorie. Jeho tři hlavní prvky jsou:

Motivátoři pro sport v sousedství

Motivátoři působí nejen ve sportovním sektoru (např. ve sportovních klubech), ale také v sociálním sektoru (např. ve školství, pečovatelských zařízeních nebo v zařízeních péče o děti). V Nizozemsku působí přibližně 4 800 komunitních sportovních motivátorů (na plný i částečný úvazek).

Sport Impulse: granty na sportovní a pohybové projekty

Granty Sport Impuls jsou určeny sportovním klubům, fitness centrům a dalším poskytovatelům sportovních služeb na vytvoření programů aktivit pro skupiny se sedavým zaměstnáním nebo s nízkou účastí. Hlavním požadavkem je, aby spolupracovaly s místními partnery v okolí, jako jsou školy, pečovatelské instituce, centra péče o děti a podnikatelská komunita. Projekty musí být zaměřeny na jednu ze tří cílových skupin: osoby se sedavým zaměstnáním, děti s nadváhou a mládež ve čtvrtích s nízkými příjmy. Maximální doba trvání grantu jsou dva roky. Po uplynutí této doby by měla činnost pokračovat bez státního financování.

Sdílení odborných znalostí

Existuje několik způsobů, jak se mohou obecní úřady a poskytovatelé sportovních služeb učit o motivaci lidí k větší fyzické aktivitě, například regionální setkání pro sdílení znalostí a každoroční odborný den na národní úrovni.

Sportovní fond mládeže pro rodiny s nízkými příjmy

Díky tomuto impulsu od vlády chce Sportovní fond mládeže během dvou let oslovit celkem 25 000 dětí z rodin s nízkými příjmy tím, že jim poskytne sportovní členství. V roce 2016 nabídl Sportovní fond mládeže možnost sportovat 49 466 dětem.

Turn-Over (<https://www.turn-over.nl>)

Turn-over je sportovní program, který podporuje mladé lidi v návratu do školy nebo na trh práce prostřednictvím sportu. Více než 70 % účastníků získá práci, vrátí se do školy nebo začne navštěvovat odborné vzdělávání.

Hlavním cílem je poskytovat mladým lidem a (mladým) dospělým odborné vedení a intenzivní koučink, a to od srdce, podporovat je fyzicky i psychicky a motivovat je v dalších životních krocích, k (dobrovolnické) práci a/nebo k získání nových kompetencí.

Program je zaměřen zejména na:

- mladé lidi pobírající dávky;
- mladé lidi ohrožené předčasným ukončením školní docházky nebo práce;
- Mladé lidi, kteří předčasně ukončili školní docházku;
- Zranitelné mladé lidi;
- mladí lidé bez počáteční kvalifikace;
- Mladí lidé, kteří již nechtějí/nemohou/nemají odvahu chodit do školy;
- Mladí lidé s kriminálním chováním.

Fit a šikovný ve škole (Fit & Vaardig op school, <https://www.fitenvaardigopschool.nl>)

Tento program se skládá z fyzicky aktivních hodin matematiky a jazyků pro žáky základních škol. Lekce probíhají třikrát týdně a v každé hodině je věnována 10 až 15 fyzickému cvičení

Digitální školní tabule hraje při těchto hodinách důležitou roli. Žáci odpovídají na matematické nebo jazykové zadání fyzickým cvičením. Například hláskují slovo tak, že skáčou s každým vysloveným písmenem, nebo odpovídají na výpočetní zadání 2x3 tak, že skáčou šestkrát. mezi cvičebními pohyby provádějí základní pohyby. Například běhají na místě, zatímco přemýšlejí o odpovědi.

Během dvouleté experimentální studie účinků programu Fit & Skilful se ukázalo, že žáci, kteří se účastnili hodin Fit & Skilful, si osvojili výrazně vyšší matematické dovednosti než žáci v běžných hodinách. Jazykové dovednosti se zlepšily více než matematické dovednosti, ale až po dvou letech nebyl mezi skupinami významný rozdíl.

Tělesná výchova ve školách

Obvykle mají školy 2 až 3 hodiny tělesné výchovy týdně.

Na podporu začínajících učitelů je k dispozici národní program. Ten zahrnuje i učitele tělesné výchovy na středních školách. Tento program je jedním z programů, které mají pomoci řešit nedostatek učitelů ve středním školství.

ZAJÍMAVOSTI

Národní zdravotní politika se obnovuje každé čtyři roky a vydává ji ministerstvo zdravotnictví.

2011-2015. Existuje aktualizace politiky.

V roce 2016 byl zahájen nový program prevence sportovních úrazů a aktualizován nizozemský standard Zdravý pohyb, který popisuje, kolik času by lidé měli věnovat fyzické aktivitě.

Něco se překrývá s dokumentem Sport a pohybová aktivita v olympijské perspektivě

Hlavní cíl národní zdravotní politiky je v souladu s hlavním směrem "sport pro všechny" směrnic EU o fyzické aktivitě.

Nejsportovnější země světa, Strategický plán nizozemského sportu do roku 2032

<https://nocnsf.nl/en/about-nocnsf/dutch-sport-s-strategic-plan-2032>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

Cíl - stát se nejsportovnějším národem

- Do roku 2032 bude v Nizozemsku každý člověk, ve všech fázích života a na všech úrovních ambicí, denně sportovat. Tohoto cíle dosáhneme především tím, že se budeme věnovat individuálním i týmovým sportům a vynikat ve sportovních a/nebo pohybových aktivitách. Ale také rozšířením skupiny dobrovolníků, profesionálů a fanoušků v bezpečném, zdravém a udržitelném prostředí. Inspirujícím majákem na této cestě budou hodnoty vrcholového sportu.
- Naším cílem je například vytvořit společnost, kde se každý (100 % populace) cítí vítán v bezpečném, zdravém a inkluzivním sportovním prostředí (str 13) a kde 100 % mladých lidí zapojených do sportu má přístup ke kvalifikovaným funkcionářům, instruktorům a trenérům. (str 12)
- 12 milionů Nizozemců se věnuje sportu a pohybovým aktivitám minimálně 3x týdně
- vláda stanovila, že povzbudí 75 % populace k nějaké formě fyzické aktivity
- Team NL je jedním z 10 nejúspěšnějších národních elitních sportovních týmů na světě
- 80 % mladých lidí v Nizozemsku bude mít dobré pohybové dovednosti
- Milovníci sportu, dobrovolníci, příznivci a profesionálové hodnotí úroveň své radosti ze sportu 8 nebo více
- Milovníci sportu hodnotí svá místní sportovní zařízení 8 nebo více na základě proměnných dostupnost, dostupnost, cenová dostupnost, udržitelnost a kvalita
- Veřejnost dává inspirativní a sjednocující síle vrcholového sportu při řešení naléhavých společenských problémů hodnocení 8 nebo vyšší.
- Jednou ročně vyhodnotíme, zda jsme na správné cestě a dosáhli dostatečného pokroku, zda máme dopad a zda stále používáme správnou strategii nebo zda se musíme přizpůsobit. Takto zůstáváme cílevědomí a stabilní a zároveň jsme schopni se přizpůsobit měnícím se situacím nebo přehodnotit méně efektivní strategie. Přehodnocovat budeme nejen na konci našeho snažení, ale každý rok.

ZAJÍMAVOSTI

Země má bohatou a prosperující kulturu pohybových aktivit všeho druhu. Kromě toho, že sport má hodnotu sám o sobě, je také způsobem, jak vytvořit zdravou, silnou a odolnou společnost.

RAKOUSKO

Health Targets Austria

<https://gesundheitsziele-oesterreich.at/english-summary/>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

Některé cíle:

- Spoluprací všech společenských a politických oblastí zajistit zdraví prospěšné životní a pracovní podmínky pro všechny skupiny obyvatelstva
- Podporovat spravedlivé a rovné příležitosti v oblasti zdraví bez ohledu na pohlaví, socioekonomickou skupinu, etnický původ a věk
- Zvýšit zdravotní gramotnost populace
 - Zdravotní gramotnost je ústředním pilířem podpory zdraví a rovnosti ve zdraví mezi populací. Pomáhá lidem činit vhodná rozhodnutí v každodenním životě, která podporují jejich zdraví.
- Zajistit udržitelné přírodní zdroje, jako je vzduch, voda a půda a zdravé životní prostředí pro budoucí generace
- Posílit sociální soudržnost jako prostředek ke zlepšení zdraví
- Zajistit podmínky, ve kterých mohou děti a mládež vyrůstat co nejzdravěji
- Zajistit přístup ke zdravé výživě s kvalitními potravinami pro všechny
- Podporovat zdravé, bezpečné cvičení a aktivitu v každodenním životě prostřednictvím vhodného prostředí
- Podporovat psychosociální zdraví ve všech skupinách populace
- Zajistit udržitelné a efektivní služby zdravotní péče vysoké kvality pro všechny

ZAJÍMAVOSTI:

Na roky 2012 – 2032, Zdravotní cíle byly přijaty i v jiných zemích a jsou doporučeny WHO.

Lidé žijící v Rakousku mohou očekávat o něco méně než 60 let života ve zdraví a bez zdravotního postižení. Tím se Rakousko dostává pod průměr EU. Proto je prioritním cílem zvýšit počet zdravých let života.

Proces, který Rakousko zahájilo za účelem definování cílů v oblasti zdraví, byl na mezinárodní úrovni považován za příkladný, protože se do něj aktivně zapojily všechny relevantní politické a sociální subjekty. Vypracování rakouských cílů v oblasti zdraví na širokém základě bylo nezbytným předpokladem, protože mnoho faktorů relevantních pro zdraví leží mimo systém zdravotní péče. Do procesu byly začleněny všechny relevantní politické a společenské oblasti: mnoho federálních a provinčních úřadů, fondy sociálního zabezpečení, sociální partneři, zdravotnické profese, zdravotní experti, zdravotnická a sociální zařízení, zástupci pacientů a zástupci dětí, mladých lidí a starší občané a také rakouský člen Evropské sítě proti chudobě. Kromě toho byli všichni zájemci o tuto problematiku vyzváni, aby přispěli svými názory online. (str 3)

Zdravotní cíle jsou založeny na mnoha principech, např.

- přístup ke zdraví ve všech politikách, tj. zohlednění toho, že k dosažení cíle mohou přispět různé oblasti politiky;
- srozumitelný, tj. používání běžného jazyka, který je srozumitelný i pro laiky

National Action Plan Physical Activity

<https://www.bmkoes.gv.at/sport/breitensport/breiten-gesundheitssport/nap-bewegung.html>,
<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/austria/73-sport-youth-fitness-and-physical-activity>

AKTIVITY NA PODPORU SPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVIT:

OBECNÉ

- posilování kompetence pohybové aktivity specifické pro cílovou skupinu
- vytvářet životní prostředí, které podporuje fyzickou aktivitu
- vytváření a rozšiřování síťových struktur na podporu fyzické aktivity v každodenním životě
- Oblasti, na které se cíle zaměřují
 - Zastřešující cíle
 - Poskytovat a předávat informace o zdraví a pohybové aktivitě
 - Budovat síťové struktury
 - Sport
 - Sportovní cíle
 - Vybudovat síť sportovních organizací s celostátními programy zaměřenými na zdravotní pohybovou aktivitu.
 - Vybudovat struktury sportovních sdružení, které zohledňují speciální cílové skupiny a podporují budování sociálních vazeb a pravidelnou účast.
 - Podpora zdraví orientovaná na pohybovou aktivitu a prevence témat více souvisejících se zdravotní politikou.
 - Zdraví
 - Zlepšit znalosti týkající se pohybové aktivity mezi zdravotnickými pracovníky
 - Podporovat pohybovou aktivitu orientovanou na zdraví prostřednictvím institucí sociálního zabezpečení.
 - Motivovat zdravotnické pracovníky ke zvýšení jejich fyzické aktivity
 - Motivovat lidi ke zvýšení fyzické aktivity prostřednictvím zdravotnických pracovníků
 - Vzdělání
 - Vytvořit rámcové podmínky pro vzdělávací zařízení s lepším zaměřením na pohybové aktivity.
 - Zajistit lepší kvalitu a více pohybových aktivit na základních a středních školách.
 - Dále rozvíjet a realizovat školní sportovní soutěže a související akce.

- Doprava, životní prostředí, regionální plánování a stavební plánování
 - Zvýšit podíl aktivní mobility obyvatelstva
 - Umožnit ekologicky přijatelnou pohybovou aktivitu v přírodě
 - Prosazovat "strategii krátkých cest" a poskytnout všem skupinám obyvatelstva prostor pro pohybové aktivity, hry a sporty.
 - Zohlednit aspekt fyzické aktivity při plánování objektů všech forem budov.
- Pracovní prostředí
 - Posílení funkce veřejných orgánů jako vzorového příkladu v oblasti podpory pohybových aktivit.
 - Učinit z pohybové aktivity předmět diskuse pro zaměstnavatele a propagace a podniknout kroky na podporu pohybové aktivity na mezipodnikové úrovni.
 - Motivujte nezaměstnané k činnostem prospěšným pro zdraví.
 - Poskytnout podněty pro výzkum

KONKRÉTNÍ

Propagace a podpora sportu a fyzické aktivity mladých lidí.

- Mnoho sportovních organizací (mládeže) je částečně financováno státem a poskytuje širokou škálu nabídek a služeb pro lidi všech věkových skupin.
- V rámci auditu Obec přátelská rodině (familienfreundliche Gemeinde) lze budovat sportoviště a hřiště pro děti a mládež s cílem podpořit jejich pohybovou aktivitu.
- <https://www.familieundberuf.at/gemeinden>

WISPOWO – Celostátní projekt k prosazení týdnů zimních sportů.

<https://www.sportwochen.org/lehrer>

Projekt PASTA (Fyzická aktivita prostřednictvím udržitelných přístupů v dopravě) byl zaměřen na začlenění aktivní mobility do každodenního života, vyhodnocení účinků na zdraví a vypracování doporučení pro propagaci. <https://www.pastaproject.eu>

Opatření spolkových zemí

Vzhledem k tomu, že podle obecné náhradní klauzule v článku 15 spolkové ústavy spadají záležitosti týkající se sportu do ústavní pravomoci spolkových zemí, byly další strategie a opatření vypracovány a realizovány na úrovni spolkových zemí.

DVA A VÍCE portál pro volný čas (ZWEI-UND-MEHR-Freizeitportal, Štýrsko): Štýrský rodinný průkaz podporuje všechny rodiny ve sportovních, vzdělávacích a kulturních aktivitách tím, že nabízí finanční slevy pro přibližně 900 regionálních podniků. Nabídky zahrnují například koupaliště, horolezecké haly a ubytovny pro mládež v lyžařských a turistických oblastech. <https://www.zweiundmehr.steiermark.at>

SKIKIDS (Dolní Rakousko): V Dolním Rakousku je dětem ve věku 5-10 let (alpské lyžování) a 8-12 let (snowboarding), které jsou úplnými začátečníky, poskytována pomoc při začátcích lyžování. Kampaň jim nabízí bezplatný dvoudenní začátečnický kurz lyžování nebo snowboardingu pod vedením certifikovaných instruktorů včetně oběda. <https://skikids.sportlandnoe.at/de>

Podpora sportu mládeže (Jugendsportförderung, Tyrolsko): finančně podporuje tyrolské sportovní kluby s mladými sportovci (do 18 let).

Let's Go Graz (opatření města Graz, Štýrsko): V roce 2021 město Štýrský Hradec vyhlásilo "rok sportu" s cílem aktivizovat a inspirovat všechny obyvatele města, zejména děti (ale i nesportovce a důchodce), ke sportu. Projekt má zvýšit povědomí o zdravotním aspektu sportu, postavit kluby do centra pozornosti a vytvořit silnější inkluzi prostřednictvím sportu. Je propagován prostřednictvím místních médií a aplikace. Mladí lidé a jejich rodiny se mohou účastnit výzev spočítáním denních kroků, jsou motivováni k výstupu na sedm místních kopců s průkazem na sbírání razítek, k jízdě na kole po městě a ke sdílení fotografií a videí z těchto zážitků na internetu. <https://letszograz.at>

Workshopy a semináře o integraci/týmové hře

Teamplay ohne Abseits (týmová hra bez ofsajdu) je nabídka ZUSAMMEN.ÖSTERREICH ve spolupráci s Rakouským fotbalovým svazem (Österreichischer Fussballbund, ÖFB). Padesát profesionálních fotbalistů s migračním pozadím navštěvuje fotbalové svazy po celém Rakousku jako noví ambasadoři integrace a dělí se o to, jak úspěšně zvládli integraci v Rakousku. (<https://www.bmeia.gv.at/ministerium/aktuelles/teamplay-ohne-abseits/>)

Nedávné výzvy

Podle akčního plánu fyzické aktivity je pro rakouskou populaci charakteristické přistěhovalectví a nárůst podílu starších lidí. Posílení zdravotních kompetencí a zprostředkování znalostí vhodných pro příslušnou cílovou skupinu jsou aktuálními výzvami pro různé instituce odpovědné za integraci, vzdělávání, seniory, sport, sociální otázky nebo veřejné zdravotnictví. Celostátní přední akce a příslušné reportáže ve veřejnoprávním vysílání (televize, rozhlas) jsou komunikačními nástroji pro různá sdělení a cílové skupiny.

Další modelové projekty

Tyto projekty jsou inspirací pro celostátní, regionální a místní akce:

- Fit for Austria-kongres (Fit für Österreich-Kongress): Tyto vzdělávací akce nabízejí především možnost seznámit se s novými obsahy a poznatky v oblasti sportu zaměřeného na zdraví od špičkových přednášejících v pracovních skupinách nebo workshopech. Poskytují také platformu pro vzájemnou výměnu názorů. <https://www.fitsportaustria.at/main.asp?VID=1&kat1=114&kat2=737>
- Den sportu (Tag des Sports): Největší rakouská sportovní akce pod širým nebem má inspirovat (zejména mladé) lidi ke sportu a ukázat rozmanitost rakouských sportovních svazů. Dříve putovala po regionech, od roku 2016 se koná ve Vídni. V letech před pandemií ji společně oslavily statisíce návštěvníků, 122 sportovních svazů a více než 400 úspěšných sportovců. <https://www.tagdessports.at>
- Rakouský sportovní a gymnastický odznak (Österreichische Sport- und Turnabzeichen) uděluje Spolkové ministerstvo sportu jako ocenění nejrozumnějších sportovních úspěchů. Úspěchy vyžadují dobré a všestranné fyzické schopnosti, přesto se drží odvětví masového a zdravotního sportu. Všichni zájemci o sport, a to i mimo vrcholový sport, tak mají možnost získat státní uznání za své sportovní výkony. <https://www.oesta.at/de>
- "Fyzicky aktivní společně" (www.gemeinsambewegen.at): Sportovní svazy a obce nabízejí každému příležitost splnit zdravotní cíl 150 aktivních minut týdně. Gemeinsambewegen propaguje jejich nabídky. Od roku 2016 probíhá iniciativa "50 dní pohybu" pod heslem "Fit společně. Hýbejte se s námi!". Cíle pro děti a mládež jsou zvýšené na pohybovou aktivitu po dobu alespoň 60 minut každý den s alespoň střední intenzitou, formy cvičení na posílení svalů a kostí alespoň tři dny v týdnu a další aktivity na zlepšení koordinace a udržení pohyblivosti. <https://www.gemeinsambewegen.at/main.asp?VID=1&kat1=94&kat2=666>
- BSO-Sport-Award (BSO-Sport-Cristall): V zastoupení 50 000 osob v rakouském sportovním systému bylo v letech 1998 až 2017 uděleno ocenění za mimořádné výkony.

Tělesná výchova ve školách

Povinný předmět a denní režim

"Tělesná výchova a sport" je povinným předmětem na všech typech škol (s výjimkou odborných škol s částečným úvazkem v systému duálního vzdělávání). Od 5. třídy vyučují tento předmět specializovaní učitelé ve skupinách rozdělených podle pohlaví. Ve vhodných výukových situacích jsou však umožněny společné sportovní aktivity dívek a chlapců (koedukace). Výuka může probíhat i napříč třídami a stupni škol. Předmět je klasifikován. V roce 2015 byl zaveden denní sportovní režim pro celodenní výuku.

Všechny školní osnovy pro tělesnou výchovu a sport jsou poskytovány online (Alle Lehrpläne für "Bewegung und Sport" sowie für "Bewegungserziehung und Sportkunde"). Kromě toho platforma "Tělesná výchova a vzdělávání učitelů v Rakousku" (Plattform Bewegung und Sport in den Schulen Österreichs) Spolkového ministerstva školství, vědy a výzkumu poskytuje různé informace, služby a výukové materiály online.

Národní kampaň "Aktivní škola"

Kampaň na podporu zdraví "Aktivní škola" byla zahájena v roce 1989. Pro základní školy je určena kampaň 'Healthy & Happy' a pro střední školy I. stupně kampaň 'Fit & Smart'.

Zdravý a šťastný (Gesund und Munter)

Cílem těchto opatření bylo přerušit sedavé učení přestávkami na aktivity. Informační brožury, třídní plakáty a hra Šťastné rodiny podporovaly pohybovou aktivitu. Témata, jimiž se materiály zabývaly, jsou mimo jiné správné držení těla vsedě, vhodný školní nábytek, školní tašky a organizace přestávek. Byla poskytnuta sbírka médií pro plavecký výcvik, včetně lepoprel, videí a CD-ROM. Byla navázána spolupráce s rakouským Červeným křížem mládeže a byl vytvořen deník aktivit pro žáky (Bewegungstagebuch und LehrerInnen-Handbuch Gesund & Munter).

<https://www.gesundundmunter.at>

Fit a chytrý (Klug und Fit)

Cílem tohoto opatření je zjistit držení těla a pohybové dovednosti žáků prostřednictvím testů motoriky a svalových funkcí prováděných za asistence školních lékařů.

Toto zjištění tělesné soutěživosti by mělo sloužit jako podklad pro organizaci a diferenciaci výuky a praxe ve třídách, pro rady a opatření všech partnerů školy a pro rady a motivaci jednotlivých žáků a rodičů, jak lze dohnat nedostatky způsobené cíleným tréninkem

<https://www.klugundfit.at>

Krátká gymnastika integrovaná do všech předmětů (Kurzturnen)

Začlenění krátkých tělocvičných jednotek, které odlehčují vyučovací práci a zvyšují schopnost soustředění, je formulováno v právním rámci (§ 17 zákona o školním vyučování, Schulunterrichtsgesetz). Školám jsou na internetu k dispozici cvičební materiály, které umožňují všem učitelům realizovat krátké gymnastické jednotky ve všeobecných předmětech. Spolkové ministerstvo školství, vědy a výzkumu podporuje realizaci pomocí platformy "Vital4Brain", která poskytuje pohybový program pro výuku 150 cvičení, která byla sestavena do jednotek podle nejnovějších poznatků vědy o tréninku a neurobiologických aspektů s cílem výrazně zlepšit schopnost žáků zapamatovat si a soustředit se.

<https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/schulpraxis/schwerpunkte/gesund/sport.html>

Sportovní volitelné předměty

Kromě povinného předmětu "tělesná výchova a sport" mohou školy nabízet nepovinná cvičení s cílem prohloubit, doplnit nebo rozšířit obsah výuky. Nabízí se různorodý obsah, ať už jde o míčové hry, jazzový tanec, horolezectví nebo veslování. Podle průzkumu o rozmanitosti nepovinných cvičení nabízí jedno nebo více nepovinných cvičení v tomto předmětu přibližně 44 % rakouských škol. Nabídku využívá asi 17 % žáků, dalších 20 % žáků navštěvuje volitelné sportovní hodiny v rámci přípravy na školní soutěže (Schulsportinfo: Unterricht).

Školní sportovní týdny

Více pohybu je nabízeno v rámci zimních sportovních týdnů, letních sportovních týdnů, týdnů zdraví, tréninkových týdnů a soutěžních týdnů. Tyto týdny jsou koordinovány s ročním plánem předmětu "tělesná aktivita a sport" jednotlivých tříd, se školním plánem v této oblasti a také se všemi existujícími samostatnými profily školy. Obsahově doplňují a rozšiřují učivo předmětu a umožňují především poznávat a zažívat různé druhy sportu jako možnost smysluplného trávení volného času (Schulsportinfo: Schulveranstaltungen).

<https://www.schulsportinfo.at/infos/bewegung-und-sport/root/unterricht/schulveranstaltungen>

Školní sportovní soutěže

Školních sportovních soutěží ve 22 disciplínách se aktivně účastní přibližně 200 000 žáků. Každoročně se koná přibližně 25 spolkových školních sportovních mistrovství, více než 200 národních mistrovství a nespočet regionálních mistrovství.

<https://www.schulsportinfo.at/schulsportbewerbe>

Vzdělávání učitelů na národních sportovních akademiích (Bundessportakademien)

Školení sportovních svazů a zastřešujících organizací uznaných rakouským spolkovým sportovním úřadem probíhá v Národních tělovýchovných akademiích pro trenéry, instruktory, cvičitele a učitele sportu ve školách, policie, justice a na celní správy.

ZAJÍMAVOSTI

Národní akční plán byl vytvořen v souladu se směrnicemi EU o fyzické aktivitě a podporuje meziodvětvový přístup (zdraví ve všech politikách).

Organizace sportu v Rakousku

- Ústavní základ pro podporu sportu ze strany státu tvoří Spolkový zákon o podpoře sportu
- Existuje devět zemských sportovních ředitelství
- Rakouská sportovní organizace (Sport Austria)
 - je nevládní zastřešující organizací v rakouském sportu a koordinuje veškeré záležitosti sportu s příslušnými vládními agenturami
 - má na starosti řízení politických otázek sportu, zastupování sportovních zájmů ve spolkových institucích, koordinaci speciálních vzdělávacích center, vzdělávání a školení instruktorů a trenérů, rozvoj sportovních projektů, posuzování a revize právních a správních návrhů zákonů a aktů, vytváření databází a dokumentace a prosazování spravedlnosti ve sportu, zejména s ohledem na zvláštní opatření proti dopingu, násilí a rasismu.
- Národní síť na podporu pohybových aktivit
 - Zajišťuje celostátně organizovanou koordinaci nabídek sportů podporujících zdraví

- Fit Sport Austria
 - Tři velké rakouské sportovní svazy (ASKÖ, ASVÖ a Sportunion) společně založily organizaci Fit Sport Austria s cílem podporovat masové a zdravotní sporty.
- Mládežnické organizace a práce s mládeží
- Rakouský institut pro sportovní medicínu
 - Institut pomáhá sportovcům všech výkonnostních kategorií - od pacientů se srdečním onemocněním až po olympijské šampiony - při kontrole jejich zdravotního stavu a poskytuje výkonnostní diagnostické údaje pro plánování tréninku. Je podporován Vídeňskou univerzitou, Spolkovým ministerstvem školství, vědy a výzkumu a Spolkovým ministerstvem umění, kultury, státní správy a sportu.

Závěrečná část obsahuje příklad dvou strategií pro územní celky ve Velké Británii – a to Horsham District Council a Bristol.

HORSHAM DISTRICT COUNCIL

Dokument "Strategie sportu a pohybových aktivit 2016 až 2031" vydaný Horsham District Council se zaměřuje na klíčové aspekty spojené se sportem a pohybovými aktivitami v oblasti Horsham. Tento plán dlouhodobě představuje jasnou vizi podporování zdravějšího životního stylu prostřednictvím sportovních aktivit a pohybu. Cílem strategie je *nejen zvýšit účast obyvatel v různých sportovních a pohybových aktivitách, ale také posílit jejich zdraví a blahobyt.*

Jednou z klíčových oblastí dokumentu je zaměření na zajištění dostatečné a vhodné sportovní infrastruktury, která by mohla pokrýt rostoucí potřeby populace a zajistit, že vybavení odpovídá různorodým potřebám komunity. Strategie také podporuje posílení organizací a partnerství v oblasti sportu, s cílem zvýšit počet kvalitních dobrovolníků, trenérů a sportovních klubů a uskutečnit nové projekty ve spolupráci s veřejným i soukromým sektorem.

Dokument obsahuje konkrétní akční plány a klade důraz na monitorování a vyhodnocování úspěchu strategie v průběhu následujících let. Zároveň zdůrazňuje důležitost podpory spravedlivých příležitostí a rozmanitosti ve sportu, aby byl dostupný pro všechny členy komunity.

Akční plány obsažené v dokumentu mají za cíl implementovat strategii zaměřenou na podporu sportu a fyzické aktivity v oblasti Horsham. Tyto plány jsou rozděleny do pěti hlavních oblastí, které zahrnují podporu aktivního životního stylu, zajištění dostatečné a vhodné sportovní infrastruktury, rozvoj efektivních sportovních a pohybových cest, rozšíření přístupu k sportu a fyzické aktivitě a posílení organizací a partnerství.

Jednotlivé akční plány obsahují specifická opatření a kroky, které mají být provedeny k dosažení stanovených cílů. Například podpora lidí k zapojení do sportu a zvýšení fyzické aktivity, spolupráce s lékaři a zdravotními partnery na vývoji programů podporujících aktivní životní styl, propagace sportovních zařízení a programů pro veřejnost či podpora dobrovolníků, trenérů a sportovních klubů.

Celkově jsou tyto akční plány formulovány tak, aby přispěly k zvýšení účasti v sportu a fyzické aktivitě v oblasti Horsham, a tím i ke zlepšení zdraví a blahobytu obyvatel, pracovníků a návštěvníků této oblasti. Posílení těchto opatření a partnerství má za cíl zajistit udržitelný rozvoj sportu a fyzické aktivity v oblasti Horsham v souladu s dlouhodobými strategickými cíli.

Z poskytnutého textu o strategii sportu a fyzické aktivity v Horsham District pro období 2016 až 2031 mohou shrnout následující akční plány. Tyto plány a cíle mohou být podobné těm, které by byly zavedeny v jiných lokalitách, jako je Bristol, vzhledem k jejich obecné povaze a zaměření na podporu sportu a fyzických aktivit:

Podpora pohybových aktivit

- Podporovat lidi, kteří jsou málo nebo vůbec fyzicky aktivní, aby se zapojili do fyzických aktivit.
- Spolupracovat s lékaři a zdravotnickými partnery na programech podporujících aktivní životní styl.
- Zlepšit marketing zařízení a programů, aby přilákaly nové účastníky.
- Podporovat chůzi pro zdraví a aktivní cestování.
- Pomoci klubům a partnerům zvýšit účast.

Cíl: Zvýšení podílu dospělých dosahujících doporučeného množství fyzické aktivity na 65 % populace.

Úspěšné kritérium

- Alespoň 5% nárůst využívání rad od well-being centra.
- Zorganizování alespoň jedné nové události ročně, jako jsou "60+ Olympiády".

Infrastruktura

- Provést audit hřišť a sportovních zařízení.
- Zajistit, aby infrastruktura držela krok s růstem populace.
- Vytvořit nové sportoviště v Broadbridge Heath.
- Poskytnout nová hřiště a klubovny.
- Podpořit vytvoření ATP (všeobecných tréninkových ploch) v strategických lokalitách.

Cíl: Výstavba nového sportovního a volnočasového centra v Broadbridge Heath do roku 2025.

Úspěšné kritérium:

- Zajištění pozemků a zahájení výstavby do roku 2024.
- Nárůst návštěvnosti všech sportovních zařízení o 20 % v prvním roce provozu nové infrastruktury.

Rozvoj sportovních a fyzických aktivit

- Implementovat plány rozvoje a zlepšení výkonnosti v různých sportech.
- Udržovat a rozšiřovat nabídku pro osoby starší 50 let a veterány.
- Zvýšit příležitosti kariéry ve sportu pro mladé lidi.
- Zlepšit podporu talentovaných sportovců, trenérů a rozhodčích.
- Podporovat lidi, aby se opět zapojili do sportu a fyzických aktivit.

Cíl: Zřízení nových sportovních oddílů a podpora existujících k dosažení vyšší úrovně výkonu.

Úspěšné kritérium:

- Založení alespoň 5 nových oddílů pro mládež v různých sportech do roku 2023.
- Zajištění účasti alespoň 30 % členů klubu v regionálních a národních soutěžích.

Širší přístup

- Poskytovat pozitivní a odvádějící aktivity pro děti a mladé lidi.
- Udržovat a zvýšit přístup k sportovním a fyzickým aktivitám pro osoby se zdravotním postižením.
- Propagovat využívání karet pro volný čas lidmi s nízkými příjmy.
- Zvýšit přístup k sportovním a fyzickým aktivitám na pracovišti.
- Zlepšit přístup k aktivitám pro lidi s mentálními problémy.

Cíl: Rozšíření přístupu ke sportu pro osoby se zdravotním postižením a v rámci pracovních míst.

Úspěšné kritérium:

- Zvýšení počtu programů pro osoby se zdravotním postižením o 10 % ročně.
- Nastavení nové iniciativy s alespoň 5 zaměstnavateli pro podporu aktivit v pracovní době.

Posílení organizací a partnerství

- Podporovat rozvoj dobrovolných sportovních klubů.
- Přilákat více dobrovolníků k podpoře sportovních a fyzických aktivit.
- Podporovat silnou a efektivní infrastrukturu školního sportu.
- Pomáhat klubům s udržováním a rozvojem zařízení a služeb.
- Podporovat rozvoj rekreačních center jako center sportu a fyzických aktivit.

Cíl: Podpora dobrovolnické základny a rozvoj školních sportovních aktivit.

Úspěšné kritérium:

- Každoroční zvýšení počtu dobrovolníků v sportovních klubech o 10 %.
- Implementace nového školního programu pro fyzickou aktivitu v 80 % škol do roku 2025.

Pro každý ze stanovených cílů a úspěšných kritérií je důležité provádět pravidelné sledování a evaluaci, aby bylo možné přizpůsobit strategie a taktiky podle aktuálních potřeb a výzev.

BRISTOL

Dokument "Sport and Physical Activity Strategy for Bristol 2020 - 2025" je na podporu sportu a fyzické aktivity v Bristolu. Hlavním cílem strategie je zajistit, aby všichni občané měli příležitost a podporu k aktivnímu a zdravému životnímu stylu. Strategie se zaměřuje na čtyři tematické oblasti: Aktivní lidé, Aktivní partneři, Aktivní prostředí a Aktivní místa. Mezi konkrétní cíle patří zvýšení úrovně fyzické aktivity mezi různými skupinami obyvatel, snížení zdravotních nerovností a obezity, podpora škol v rozvoji sportovních programů, a podpora dlouhodobé změny chování obyvatel.

Strategie klade důraz na zapojení komunity, inovativní přístupy a využití technologií k podpoře zvýšení fyzické aktivity. Cílem je také propagovat zdravý a aktivní životní styl prostřednictvím rolemodelů a komunitních programů. Klíčové údaje a analýzy týkající se fyzické aktivity ve městě Bristol ukazují na existující nerovnosti v zapojení do sportu a fyzické aktivity podle věku, pohlaví, sociálního statusu a ostatních faktorů. Díky strategii se očekává, že se podaří zlepšit zdravotní stav obyvatel města, snížit nerovnosti v oblasti fyzické aktivity a posílit komunitní vazby prostřednictvím sportu a aktivit.

Následující cíle poskytují rámec pro rozvoj a zlepšení možností pro sport a fyzickou aktivitu jako klíčového prostředku k vytvoření zdravějšího, odolnějšího a prosperujícího města pro všechny občany.

1. Cíl: Snížení rozdílů ve zdravotní nerovnosti a propasti v očekávané délce života o 10 % do roku 2025 mezi obvody s nejvyššími a nejnižšími úrovněmi sociální a ekonomické deprivace. Tento cíl je klíčový pro dosažení vyváženější a spravedlivější zdravotní situace obyvatel města.
2. Cíl: Zvýšení fyzické aktivity v oblastech s nejvyššími úrovněmi sociální a ekonomické deprivace, tak aby více než 50 % lidí v těchto oblastech provozovalo více než 30 minut fyzické aktivity týdně do roku 2025. Tím by se mohlo snížit riziko zdravotních komplikací spojených s nedostatkem pohybu.
3. Cíl: Zastavení nárůstu úrovně dětské a dospělé obezity do roku 2025, což by mělo pozitivní vliv na celkové zdraví obyvatelstva a snížilo by zátěž na zdravotnický systém.
4. Cíl: Bristol se stane nejaktivnějším velkým městem ve Velké Británii, kde alespoň 65 % obyvatel ve všech částech města dosáhne doporučeného množství fyzické aktivity do roku 2025. Tento cíl by mohl přispět k celkovému zlepšení zdraví a pohody obyvatel města.